

VNEUS Tierala Lauri

14.10.2009

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

Komission puheenjohtaja José Manuel Barroson linjaukset seuraavaa komissiota varten

U/E-tunnus:

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti EU-ministerivaliokunnan hyväksymä muistio Euroopan komission seuraavan viisivuotiskauden painopisteistä.

Muistiossa esitetään kannat komission puheenjohtajaehdokkaaksi vahvistetun José Manuel Barroson esittämiin poliittisiin linjauksiin.

EU-ministerivaliokunta hyväksyi oheisen muistion 9.10.2009 pidetyssä kokouksessaan.

EU-asioiden alivaltiosihteeri

Jukka Salovaara

EU-asiantuntija

Lauri Tierala

LIITTEET - VNEUS:n muistio

- J. M. Barroso: Poliittiset toimintalinjaukset seuraavaa komissiota varten

Asiasanat	Euroopan komissio, EU-koordinaattorit
Hoitaa	VNEUS
Tiedoksi	MMM, TPK, TEM, VM, TH, LVM, VNK, YM, STM, PLM, ALR, EUE, TK, OPM, SM, OM, UM

VNEUS Tierala Lauri

09.10.2009

Viite

Asia

Barroson linjaukset seuraavaa komissiota varten

Komission puheenjohtaja Jose Manuel Barroso esitteli 3.9. "Poliittiset toimintalinjaukset seuraavaa komissiota varten" ja täsmensi näitä suunnitelmiaan Euroopan parlamentin täysistunnossa 15.9.

Barroson toisen komission lainsäädäntö- ja työohjelmaa ryhdytään rakentamaan tälle pohjalle.

Euroopan parlamentti hyväksyi 16.9. Barroson henkilöksi, joka aiotaan nimittää komission puheenjohtajaksi. Barroson toisen komission lainsäädäntö- ja työohjelmaa ryhdytään rakentamaan pohjalle, jonka muodostavat hänen parlamentin poliittisille ryhmille 3.9. toimittamansa poliittiset linjaukset ja hänen parlamentin täysistunnossa 15.9. niihin tekemänsä täsmennykset ja lisäykset.

Barroson esittämiin poliittisiin linjauksiin sisältyy runsaasti yleisluontoista visiointia. Tässä muistiossa käsitellään Suomen näkemykset Barroson esittämiin konkreettisiin avauksiin.

* * *

Barroson mukaan hänen ensimmäisen kautensa päätehtävä oli laajentuneen 27 jäsenmaan unionin yhteen nivominen. Toiselle kaudelleen hänellä on kunnianhimoisempia sisällöllisiä tavoitteita. Barroson mukaan Eurooppa joko kohtaa globalisaation yhdessä tai luisuu taka-alalle maailman asioissa. Ollakseen johtava edistysvoima maailmassa EU tarvitsee Barroson mukaan Lissabonin sopimuksen, poliittista tahtoa ja muutosvetoisen toimintaohjelman.

Barroson esittämä toimintaohjelma rakentuu ajatukselle kokonaisvaltaisesta EU2020-strategiasta. Strategia olisi johtonuora, jolla "Euroopan talous voidaan uudistaa panostamalla uuden kasvun lähteisiin." Se kattaisi ja mahdollisesti korvaisi lukuiset erilliset strategiat, ml. Lissabonin strategian.

Taluskriisistä selviäminen

Taluskriisistä selviäminen on Barroson ohjelman mukaan EU:n tärkein tehtävä lyhyellä tähtäimellä. Tähän tarvitaan Euroopan tasolla koordinoitua kokonaisstrategiaa. Elvytystä on vielä jatkettava.

Kun pahin kriisi alkaa tahtua, tarvitaan talouspolitiikan koordinoitua, jotta tukitoimista irtautuminen tapahtuisi onnistuneesti. Komissio luo tässä vaiheessa jäsenmaakohtaisen tavoiteaikataulun valtiontalouden alijäämän korjaamiselle.

Rahoitusmarkkinoiden uudistamista koskevia esityksiä on tulossa komissiosta lisää: vuonna 2010 on odotettavissa esitys johdannaissijoituksia koskevasta lainsäädännöstä.

Vaikka elvytystä on jatkettava, on jäsenmaissa käynnistettävä välittömästi valmistautuminen taantuman jälkeisiin toimiin. Irtaantumisstrategioiden on oltava pitkälti maakohtaisia jäsenmaiden tilanteiden ja haasteiden erojen vuoksi. Tarvitaan kuitenkin koordinaatiota, sitoutumista ja yhteisiä linjauksia, jotta strategiat vahvistaisivat luottamusta ja politiikan uskottavuutta. Irtaantumisstrategioita koskevat pääperiaatteet pätevät myös pankkien tukitoimien osalta, joskin Euroopan keskuspankki toimii itsenäisesti.

Sisämarkkinoiden periaatteista on pidettävä kiinni myös talouskriisin aikana. Komission on valvottava erityisesti valtiontukien käyttöä ja puututtava mahdollisiin väärinkäytöksiin.

Suomi pitää tärkeänä, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneita korjaamaan julkisen talouden tasapainoa elpymisen alkaessa. Sitoutuminen vakaas- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoon vahvistaa talouspolitiikan uskottavuutta. Komission suunnittelemat valtiontalouden alijäämän korjaamisen tavoiteaikataulut on määriteltävä yhdessä kohteena olevan jäsenmaan kanssa.

Talouspolitiikan koordinaatiota EU-tasolla on harkittava uudelleen siten, että se painottuu aiempaa enemmän velkaantumisen vähentämiseen, pitemmän ajan kestävyYTEEN ja että sitä kehitetään koskemaan laajemmin makrovakautta. Menopaineiden hallitsemiseksi tarvitsemme koko talouspolitiikan keinovalikoiman. Menoleikkausten ja uudistusten lisäksi on harkittava koordinoitua verotuksen osalta. Koordinoinnin avulla voimme kasvattaa verotuloja ja siten vahvistaa valtion tulopohjaa. Koordinatio vähentäisi myös haitallista verokilpailua.

Suomi kannattaa EU-tason finanssivalvonnan kehittämistä ja erityisesti makro- ja mikrotason finanssivalvonnan lähentämistä. Valvonnan kehittämisessä on huomioitava kansallinen vastuu mahdollisista kustannuksista, perussopimuksen asettamat rajoitteet sekä valvonnan yhteydet raha- ja talouspolitiikkaan. Suomi korostaa, että vakaudesta vastaavien eri EU-elinten tulisi muodostaa tasapainoinen ja selkeä kokonaisuus, jossa otetaan huomioon kunkin tahon erilliset tehtävät ja vastuut sekä toimivallan jakautuminen unionin ja jäsenvaltioiden kesken.

Uuteen kasvuun

Takaisin kasvuun (smart, green growth) pääseminen edellyttää Barroson mukaan unionin muuttumista osaamisyhteiskunnaksi. Teollista rakennetta on ohjattava kestävä kehityksen mukaisesti ja tulevaisuuden markkinoiden tarpeisiin. Myös ilmastonmuutoksen torjuminen voi edistää eurooppalaisen talouden uudistamista. Tähän tarvitaan sääntelyä, teknologian kehittämistä ja rahoitusta.

Lissabonin strategian uudistamisen yhteydessä siitä tulisi tehdä EU 2020 -strategia, jossa luodaan sektorirajat ylittävä kokonaiskuva seuraavan kymmenen vuoden tavoitteista. Asiakokonaisuuksina Barroso mainitsee, erityisesti korostamansa innovaatiopolitiikan lisäksi, osaamisen kehittämisen, kilpailukykyyn parantamisen, sisämarkkinoiden aukkojen paikkaamisen, työllisyyspolitiikan, sosiaalisen koheesion, ilmastonmuutoksen torjumisen ja energiansaannin varmistamisen.

Uusi pitkän aikavälin kasvu- ja työllisyysstrategia (EU 2020-strategia) on globaalin kriisin jäljiltä entistäkin tärkeämpi. Uusi strategia on kohdistettava kestäväan kasvuun ja korkeaan työllisyyteen, mutta tuotavuuden nostamiseen ja kasvun vauhdittamiseen on haettava entistä aktiivisemmin myös uusia keinoja. Laaja-alaisiin poliittisiin haasteisiin vastaaminen on mahdollista vain tiivistämällä eri politiikkasektoreiden yhteistyötä.

Taloukskasvun hidastuminen pakottaa huolehtimaan kilpailukykyvystä, jotta Eurooppa pärjää kiristyvillä globaaleilla markkinoilla. Unionialueen kasvupotentiaalin vahvistamiseen tarvitaan osaamiseen panostamista ja kokonaisvaltaista innovaatiopolitiikkaa. Tehdyt panostukset osaamiseen on hyödynnettävä nykyistä paremmin.

Vihreä talous tulee olemaan yksi EU:n talouskasvun kivijaloista. Talouskasvun on oltava ekotehokasta ja vähähiilistä. Samanaikaisesti on nostettava tuottavuutta ja väestön työllisyysastetta sekä huolehdittava sosiaalisen koheesion edistämisestä koko EU:ssa. Uusi strategia tulee sitoa entistä tiukemmin rakenneuudistuksiin ja sen hallinnointia tulee keventää.

Talouden avoimuus ja markkinoiden avaaminen, niin unionin sisällä kuin globaalisti, ovat EU:lle tärkeitä. Strategian ulkoisen ulottuvuuden vahvistamisen onkin Suomen keskeinen tavoite.

Unionin budjetin on tuettava entistä paremmin kasvua ja kilpailukykyä, mikä edellyttää mm. tutkimusta ja teknologian kehittämistä tukevien puiteohjelmien rahoituksen kasvattamista.

Sisämarkkinat

Sisämarkkinoiden puolustaminen ja uudistaminen on yksi Barroson keskeisiä teemoja. Komissiolt on luvassa analyysi sisämarkkinoiden ”puuttuvista paloista”, ml. rahoituspalvelumarkkinoiden puutteet. Barroso tähtää merkittävän sisämarkkinapakettin esittämiseen vuonna 2012.

Paremmat, ”järkevemmän”, sääntelyn teemassa puheenjohtaja kiinnittää jatkossakin erityisesti huomiota yritysten, varsinkin pk-yritysten, lainsäädännöstä aiheutuvan hallinnollisen rasituksen keventämiseen. Nämä sijoitetaan Barroson suoraan alaisuuteen, kuten vaikutusarvioinnit ja vaikutusarvioiden laatua valvova lautakunta. Lainsäädännön etukäteisen vaikutustenarvioinnin rinnalle tuodaan aiempaa kiinteämmin vaikutusten jälkikäteisarviointi. Vaikutusarvioinnit kattavat jatkossa aiempaa vahvemmin myös sosiaaliset vaikutukset.

Suomi tukee vahvasti sisämarkkinoiden peruseriaatteita, eli tavaroiden, palveluiden, työvoiman ja pääoman vapaata liikkuvuutta. Sisämarkkinoiden avoimuudesta on pidettävä kiinni mm. siten, että kilpailua mahdollisesti vääristävät valtiontuet eivät jää pysyviksi. Sisämarkkinalainsäädännön toimeenpano vaatii jatkuvaa huomiota. Palveludirektiivin toimeenpanon valvonta ja rahoituspalveluiden sisämarkkinoiden edistäminen ovat seuraavan komission keskeisiä tehtäviä.

Suomi tukee Barroson aloitetta uuden kattavan sisämarkkinapakettin laatimisesta. Sisämarkkinapolitiikan on oltava aikaisempaa laaja-alaisempaa ja koordinoitua. Tuotesääntely on nykyään liian näkymättömässä asemassa, vaikka se muodostaa sisämarkkinalainsäädännön suurimman massan.

Sisämarkkinapolitiikan olennainen osa on tehokas ja laaja-alainen kilpailupolitiikka. Kilpailusääntöjä on uudistettava vastaamaan muuttuneita liiketoimintatapoja. Valtiontukia on vähennettävä pikaisesti, ja EU:n on jatkettava ns. Montin paketissa aloitettuja reformeja kilpailuneutraliteetin vahvistamiseksi.

Pitkäjänteisyyttä edellyttävää panostusta järkevään EU-sääntelyyn (smart regulation) tulee jatkaa. On tärkeää, että paremman sääntelyn horisontaaliset tavoitteet, kuten lainsäädännön yksinkertaistaminen ja yritysten hallinnollisen taakan keventäminen, toteutuvat myös käytännössä yksittäisten ehdotusten valmistelussa ja käsittelyssä.

Sosiaalisen Euroopan vahvistamiseen liittyen tuemme komission tarkoitusta lisätä päätöksenteon sosiaalisten vaikutusten arviointia. Jälkikäteisen EU-lainsäädännön vaikutusten seurannan vahvistaminen ja kytkeminen uusien aloitteiden valmisteluun parantaa sääntelyn tuloksellisuutta. Lainsäädännön perusoikeusvaikutuksia tulee systemaattisesti arvioida uutta

lainsäädäntöä valmisteltaessa. EU:n perusoikeusviraston asiantuntemusta tulee käyttää tässä työssä.

Tutkimus- ja innovaatiopolitiikka

Komissio pyrkii nostamaan EU:n tutkimuspolitiikan uudelle tasolle mm. uuden tutkimusohjelman kautta ja painottamalla markkinavetoisempaa soveltavaa t&k:ta.

Komission tavoitteena on eurooppalaisen digitaalistrategian kautta poistaa digitaalisten sisämarkkinoiden suurimmat esteet ja edistää investointeja nopeaan internetiin.

Euroopan menestys globaalissa kilpailussa perustuu koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatioiden muodostamaan ns. osaamiskolmioon. Osaamispotentialin muuttamista uusiksi innovaatioiksi, tuotteiksi, yritysiksi ja työksi on vauhditettava. Innovaatiopolitiikka tulee laaja-alaistaa kattamaan kaikki toimialat. Innovaatiopolitiikan välineiden on tuettava kysyntä- ja käyttäjälähtöisyyden vahvistamista.

EU:n on otettava edelläkävijän rooli uusien tulevaisuusmarkkinoiden synnyttämisessä. Riskirahoituksen puutteita ja pullonkauloja on poistettava. Suomi pitää tärkeänä, että Barroso painottaa innovaatiotoimintaa keinona kilpailukyvyn parantamiseksi. EU-tason kohdennetuilla toimenpiteillä voidaan edistää uuden osaamisen viemistä EU:n ulkopuolisille markkinoille. Yhteisötason rahoitusinstrumentit ja innovaatioihin kannustava sääntely sekä standardit ovat tässä keskeisiä keinoja.

IPR-asiat (intellectual property rights) on nostettava keskeiseen rooliin innovaatiopolitiikassa. EU:n tulee luoda kattava IPR-strategia, joka pitää sisällään myös tekijänoikeudet. Immateriaalioikeuksia on tarkasteltava laajasti innovaatiopolitiikan ja kilpailupolitiikan näkökulmista.

Tutkimusrahoituksen riittävyys ja koulutusjärjestelmien toimivuus on varmistettava sekä kansallisesti että EU-tasolla. Euroopan tieteellisen ja teknologisen perustan ja osaamisen korkean tason varmistaminen tukee myös teollisuuden ja tutkimuksen kilpailukyvyn parantamista.

Suomi tukee ajatusta digitaalistrategian eli uuden tietoyhteiskuntapolitiikan laatimisesta. Strategian tulisi keskittyä erityisesti laajakaistojen saamiseen kaikkien käyttöön sekä tietoyhteiskunnan palveluiden yhtenäismarkkinoiden luomiseen.

Sosiaalinen ulottuvuus

Barroso korosti Euroopan parlamentille, että talouskriisi on nostanut esille tarpeen kiinnittää Euroopan sosiaaliseen ulottuvuuteen entistä enemmän huomiota. Sosiaalisen koheesion edistämiseen ja työllisyystilanteen parantamiseen liittyen hän nosti esille mm. seuraavat asiat:

Komissio tulee ehdottamaan asetusta lähetettyjen työntekijöiden direktiivin puutteiden korjaamiseksi. Barroson mukaan nykydirektiivin tulkinta ja toimeenpano eivät turvaa perusoikeuksia eivätkä työvoiman liikkumista. Työaikadirektiivistä komissio tekee uuden esityksen. Komissio aikoo esittää laatukeyhksen luomista yleishyödyllisille palveluille. Tällä tavalla tunnustettaisiin niiden merkitys eurooppalaisessa yhteiskuntamallissa.

Barroso toi esille tarpeen saada aikaan muuttuvan työelämän periaateohjelma. Hän painotti myös sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä ja sukupuolten välisten palkkaerojen poistamista.

Suomi suhtautuu avoimesti komission tarkoitukseen ottaa lähetettyjen työntekijöiden direktiivi uudelleenkäsitteilyyn. Kansallisesti olemme pyrkineet parantamaan lähetettyjen työntekijöiden asemaa lainsäädännön muutoksin ja vahvistamalla valvontaviranomaisen toimintaedellytyksiä. Suomi tukee myös EU-tason toimia lähetettyjen työntekijöiden vähimmäistyoehdojen valvonnan tehostamiseksi, mutta ne eivät saa korvata kansallisia valvontakäytäntöjä. Riittävän kansallisen liikkumavaran turvaamiseksi direktiivi vaikuttaisi asetusta soveliaamalta instrumentilta lähetettyjen työntekijöiden aseman käsittelemiseen.

Toivomme komission käynnistävän neuvottelut uuden työaikadirektiiviehdotuksen antamisesta mahdollisimman pian. Suomen kannalta on erityisen tärkeää saada ratkaisu lääkäreiden päivystystä koskevien direktiivin toimeenpano-ongelmien ratkaisemiseksi. Suomi on kuitenkin valmis tarkastelemaan työaikasuojelua myös laajemmasta näkökulmasta ottaen huomioon sekä työntekijöiden että työnantajien jouston ja turvan tarpeet.

Suomi on valmis osallistumaan keskusteluun yleishyödyllisen palvelujen laatukehyksestä avoimen koordinaation menetelmän puitteissa.

Suomi tukee aloitetta työelämän periaateohjelman valmistelemiseksi vastaamaan työelämän ja tuotannon rakenteellisten muutosten mukaan tuomiin haasteisiin työntekijöiden osallistumiselle ja suojelulle. Työelämän perusoikeuksien turvaamisesta on huolehdittava sisämarkkinoilla. Erityistä huomiota on kiinnitettävä sosiaalisten perusoikeuksien ja yhteisön perusvapauksien hallittuun yhteensovittamiseen.

Pidämme tärkeänä komission aloitteellisuutta sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi kaikilla sektoreilla. Sukupuolten välisten palkkaerojen poistamiseen tulee pyrkiä voimakkaammin direktiivitasoisella sääntelyllä.

Alue- ja rakennepolitiikka

Barroso korosti rakennepolitiikan merkitystä työttömyyden kasvun ehkäisemisessä, ja kehui päätöstä mukauttaa Euroopan sosiaalirahaston rahoitussäännöksiä. Puheenjohtaja sitoutui käyttämään omien valtaoikeuksiensa puitteissa EU-budjettia mahdollisimman paljon vähävaraisten (=uusien) jäsenmaiden auttamiseen elvytyksessä ja tiellä kohti uutta kasvua.

Suomi katsoo, että unionin yhteisen alue- ja rakennepolitiikan avulla voidaan auttaa unionin köyhimpiä alueita uuden kasvun alkuun, mutta siihen pitää hakea myös entistä merkittävämpää kilpailukykypainotusta. Kohdistamisella koheesiorahoitus voi merkittävästi tukea kasvua ja työllisyyttä. Järjestelmän tulee aikaansaada lisähyötyjä verrattuna kansallisiin resurssein harjoitettuun aluepolitiikkaan. Tukien saaminen tulisi myös aiempaa selkeämmin ehdollistaa vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen talouspolitiikan harjoittamiseen. Lisäksi tulee olla valmius alue- ja rakennepolitiikan käyttöön missä tahansa unionin alueella voimakkaiden rakennemuutosten yhteydessä.

Rakennerahastojen toiminnan menettelytapojen yksinkertaistamista tulee edelleen jatkaa. On tärkeää, että rakennerahastojen voimavaroja voidaan käyttää tehokkaasti ja joustavasti paitsi kehittämistyön myös rakenteellisten muutosten toteuttamisen välineenä. Lisäksi Suomi korostaa, että rakennerahastojen kansallisen osarahoitusosuuden ja täydentävyysperiaatteen tulee olla keskeisiä lähtökohtia rakennerahastojen varojenkäytössä.

Ilmasto

Barrosen mukaan kaikki yhteisön politiikka on arvioitava ilmastonmuutoksen kannalta. Erityisesti sähköntuotannossa ja liikenteessä on vähennettävä hiilidioksidipäästöjä. Hän viittasi aikovansa tehdä

aloitteen, joka ”auttaa EU:ta valmistautumaan tarvittaviin muutoksiin, jotta selviydymme jo käynnissä olevasta ilmastomuutoksesta samalla kun vähennämme päästöjämme tulevaisuuden hyväksi.”

Suomen mielestä ilmastomuutokseen vastaamiseksi tarvitaan toimia kaikilla EU:n politiikkasektoreilla. Ilmastomuutoksen hillintä sekä ilmastomuutokseen sopeutuminen merkitsevät väistämättä muutoksia tuotanto- ja kulutusrakenteissa. Jos muutostoimia pitkitetään, ilmastomuutoksen kustannukset nousevat entisestään.

EU:n tulee jatkaa ilmastopolitiikan suunnannäyttäjänä. Unionin on oltava edelläkävijä puhtaan teknologian kehittämisessä ja käyttöönotossa sekä vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisessä. Siirtyminen energiaa ja resursseja säästeliäästi käyttävään yhteiskuntaan lisää tarvetta kehittää uusia teknologioita (”green tech”) ja palveluja, mitä kautta edistetään myös uusien työpaikkojen syntyä.

Energia

Energiapolitiikan osalta Barroso maalaili eurooppalaista superverkkoa sähkö- ja kaasuhuoltoa varten viitaten suunnitelmaan Itämeren energiamarkkinoiden ja -yhteyksien parantamiseksi (BEMIP) sekä Nabuccoon. Uusia suunnitelmia on Barrosen mukaan luvassa Välimeren alueelle. Hän mainitsi erikseen myös yhteydet afrikkalaisten toimittajien ja EU:n välillä.

[TEM:Energian tutkimus- ja kehitystyö] Laaja-alaisen energiaturvallisuuden kannalta on erityisen tärkeää parantaa energiatehokkuutta mm. tuotteita koskevan eurooppalaisen sääntelyn kautta. Energian tarjonnan monipuolistamiseksi on tarpeen kehittää omia, uusiutuvia energialähteitä ja edistää siirtoyhteyksien rakentamista unionissa ja unionin ulkopuolelle. Perusratkaisut energialähteiden valinnasta kuuluvat jäsenvaltioille.

Suomi voi tukea ajatusta eurooppalaisesta sähkön ja kaasun ns. superverkosta, jos sillä tarkoitetaan Euroopan kattavaa energiaverkkojen yhteen liittämistä ja alueellisen yhteistyön lisäämistä. Sähkön osalta tämä tarkoittaa ennen kaikkea sisämarkkinoiden kehittämistä, maakaasun osalta keskeinen ulottuvuus on tuontimahdollisuuksien laventaminen ja toimitusvarmuuden lisääminen. On kuitenkin huomioitava, että tällaisen infrastruktuurin rakentaminen vaatii pitkän ajan ja voidaan toteuttaa vain energia- ja verkkoyhtiöiden markkinapohjaisen yhteistyön kautta. Suomi kannattaa energian sisämarkkinasäädösten tavoitteellista toimeenpanoa, mikä on olennainen kannustin infrastruktuurin rakentamiselle.

Itämeren alueella tehtyä työtä energiamarkkinoiden ja -infrastruktuurin kehittämiseksi Suomi pitää erinomaisena esimerkkinä komission johdolla tapahtuneesta alueellisen energiayhteistyön lisääntymisestä. EU:n ja Venäjän kesken on pyrittävä sopimaan kattavista ja sitovista energia-alan pelisäännöistä.

Suomi näkee tärkeäksi, että energian tutkimus- ja kehitystyö saa aikaisempaa suuremman painoarvon EU:n tutkimuskentässä. Unohtaa ei myöskään pidä demonstraatiovaiheen tukemisen tärkeyttä. EU:n toiminta onkin jo kehittynyt tähän suuntaan, ja kehitystä tulee jatkaa järjestelmällisesti.

Liikenne

Liikenteen osalta Barroso keskittyi linjauksissaan korostamaan tarvetta vähentää sektorin, ml. meri- ja lentoliikenne, hiilidioksidipäästöjä. On jatkettava vähäpäästöisempien autojen ja sähköautojen kehittämistä.

Päästöjen vähentäminen on yksi liikennepolitiikan suurimmista haasteista. Liikennettä täytyy tarkastella kokonaisuutena, jotta eri liikenne- ja kuljetustarpeet voitaisiin sovittaa yhteen optimaalisesti. Näin voidaan vähentää liikenteen määrää ja sen ulkoisia vaikutuksia. Kaikki liikennemuodot tulisi saada nykyistä paremmin yhteen toimiviksi.

Kaikkien liikennemuotojen ympäristövaikutuksia tulee pienentää ja niiden energiatehokkuutta parantaa. Esimerkiksi ajoneuvo- ja informaatioteknologian kehittymisen luomia mahdollisuuksia, kuten aikaan ja paikkaan kohdentuvaa hinnoittelua, on osattava hyödyntää tehokkaasti. Älykkään liikenteen palveluiden kehittäminen on välttämätöntä Euroopan kilpailukyvyn kannalta.

Suomelle on tärkeää, että yhteisön liikennepolitiikka ottaa entistä paremmin huomioon EU:n lähialueiden liikennekehityksen. Naapurimaat tulisi saada nykyistä paremmin kytkettyä eurooppalaiseen liikennejärjestelmään.

Maatalous, kalastus ja meripolitiikka

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen osalta on puheenjohtajan mukaan tarve päättää sen roolista vuoden 2020 EU-visiossa ja suunnata julkiset investoinnit ja innovointi niin, että ”maaseututalous voi kukoistaa.”

Barroso sitoutui edistämään muuntogeenisten organismien osalta järjestelmää, jossa yhdistyisivät yhteisön lupajärjestelmä ja jäsenvaltioiden vapaus päättää siitä, haluavatko ne sallia ao. kasvien viljelyn alueellaan.

Barroso totesi, että seuraavan komission olisi, käynnissä olevan kuulemisen perusteella, päätettävä, miten Euroopan kalastuspolitiikka voitaisiin saattaa kestäväälle pohjalle.

Barroso haluaa komission jatkavan yhdenmukaisen meripolitiikan kehittämistä ja laajentamista. Haasteina hän mainitsee merten moottoriteiden muuttumisen todellisuudeksi, merten aluesuunnittelun ja merivalvonnan yhdistämisen rajojen yli. Hän ehdottaa Euroopan meripoliittisen seurantakeskuksen ja tietoverkon perustamista.

Suomi tukee yhteisen maatalouspolitiikan kehittämistä vastaamaan tulevia haasteita. Parhaiten haasteisiin vastataan tehokkaalla ja pitkäjänteisellä yhteisellä politiikalla, jonka rahoitus on turvattu.

Maatalouden monimuotoisuus on Euroopan rikkaus. Elintarviketurvaan ja ilmastomuutokseen liittyvät tulevaisuuden haasteet edellyttävät monimuotoisen ja kannattavan maataloustuotannon turvaamista koko yhteisön alueella, myös luonnonolosuhteiltaan epäedullisilla alueilla, sekä maaseudun elinvoimaisuuden tukemista. Suomen jakaminen kahteen tukialueeseen on johtanut hankalaan tuottajien ja tukien jakoon maan sisällä. Tavoitteena pitää olla jatkossa yhtenäinen tukialue.

Kuluttajien kannalta on myös olennaista varmistaa EU:ssa korkea elintarviketurvallisuuden taso. Eurooppalaisen maatalouden kilpailukykyä tulee kehittää koko elintarvikeketjun osalta.

Nykyinen jako EU:n rahoittamiin suoriin tukiin ja markkinatukiin ja toisaalta yhteisrahoitettuihin maaseudun kehittämistoimiin on tarkoituksenmukaista säilyttää yhteisessä maatalouspolitiikassa myös tulevaisuudessa. Ns. uusiin haasteisiin vastaavia toimia kehitetään juuri maaseutupuolella, minkä vuoksi maaseututoimien riittävä rahoitus on varmistettava politiikkaa uudistettaessa.

Suomi tukee viljelijöiden oikeutta geenimuuntelusta vapaaseen tuotantoon ja kuluttajien oikeutta siitä vapaisiin tuotteisiin. Suomi pitää tervetulleena keskustelualoitteita siitä, miten jäsenvaltiot voisivat itse päättää muuntogeenisten organismien viljelystä alueellaan. Suomi painottaa, että GMO-viljelyä ja GMO-raaka-aineiden markkinoille saattamista koskevan päätöksenteon tulee perustua voimassaolevan lainsäädännön edellytyksiin.

Suomi tukee komission pyrkimyksiä kestävä kalastuspolitiikan vahvistamiseksi.

Meripolitiikan sinisen kirjan sisältämät hankkeet ovat lähteneet lupaavasti liikkeelle. Suomi pitää tärkeänä, että EU:n Itämeri-politiikka otetaan huomioon komission suunnittelussa ja ohjelmissa.

Maahanmuutto

Komission tavoitteena on luoda EU:n yhteinen maahanmuuttopolitiikka seuraavan viiden vuoden aikana. Maahanmuutolla voidaan täyttää aukkoja työvoiman tarjonnassa, ja toisaalta muuttovirtojen hallinta on haaste EU:lle.

Barroso painottaa linjauksissaan lähinnä laillista maahanmuuttoa. Taloudellinen maahanmuutto tulisi sovittaa paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin, ja laillisille maahanmuuttajille on taattava samantasoiset oikeudet koko EU:ssa. Myös maahanmuuttajien kotouttamiseen on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota, ja laittoman maahanmuuton ehkäisy on huomioitava kehitettäessä laillista maahanmuuttoa koskevaa politiikkaa.

EU:n on jatkettava määrätietoisesti kokonaisvaltaisen ja tasapainoisesti muuttoliikkeiden eri ulottuvuudet huomioivan maahanmuuttopolitiikan kehittämistä. Laillisen maahanmuuton ohella on tärkeää panostaa yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän luomiseen ja vahvistaa turvapaikkapolitiikan ulkoista ulottuvuutta osana EU:n yhteistyötä kolmansien maiden kanssa.

Suomi kannattaa työmarkkinoiden tarpeiden parempaa huomioimista laillista maahanmuuttoa koskevassa työssä. Kun EU-lainsäädännöllä yhdenmukaistetaan käytäntöjä, on tärkeää löytää ratkaisuita, jotka eivät jäykistä olemassa olevia joustavia kansallisia menettelyitä. Suomi tukee maahanmuuttajien oikeuksien yhdenmukaistamista ottaen kuitenkin huomioon rakenteelliset kansalliset erityispiirteet, esimerkiksi sosiaaliturvan alalla.

Kansalaisten oikeudet ja suojele

Ihmisten Eurooppa, kansalaisten oikeuksien edistäminen ja suojan tarjoaminen, on yksi Barroson painopisteistä. Päätöksenteon avoimuuden lisääminen parantaisi kansalaisten ja unionin välistä yhteyttä.

Barroso korosti, että kansalaisten oikeuksien on toteuduttava käytännössä. Komissio tulee laatimaan raportin esteistä, joihin EU-kansalaiset törmäävät oikeuksiensa toteuttamisessa kotimaansa ulkopuolella, ja tekemään ehdotuksia niiden poistamiseksi.

EU-kansalaisten suojelun parantamiseksi tullaan laatimaan EU:n sisäinen turvallisuusstrategia.

Suomi on tyytyväinen siitä, että kansalaisten oikeudet on nostettu linjauksissa EU:n politiikkojen kokonaisuuden lähtökohdaksi. Suomi toivoo komissiolta erityistä aktiivisuutta EU:n perusoikeusulottuvuuden edistämiseksi Lissabonin sopimuksen tarjoamat mahdollisuudet hyödyntäen. Suomi odottaa komissiolta viipymättä toimia EU:n liittymiseksi Euroopan ihmisoikeussopimukseen. Lisäksi on hyödynnettävä täysimääräisesti se, että pilarijaon

poistuesssa EU:n perusoikeusviraston toimiala laajenee kattamaan myös poliisi- ja rikosoikeudellisen yhteistyön.

Suomi toivoo komission käynnistävän mahdollisimman pian valmistelun kansalaisaloitteen käyttöönottamiseksi ja hyvää hallintoa koskevan säädöksen antamiseksi. Nämä hankkeet yhdessä unionin avoimuutta koskevan oikeusperustan vahvistumisen kanssa lisäävät kansalaisten osallistumismahdollisuuksia.

Suomi kannattaa kokonaisvaltaisen sisäisen turvallisuuden strategian laatimista. Strategiaan tulee koota yhteen kaikki unioniin ja sen jäsenvaltioihin kohdistuvat uhkat sekä määritellä keinot ja toimijat uhkien torjumiseksi.

Liikkuvuus

Barroso ehdotti opiskelijavaihto-ohjelmien laajentamista uudeksi nuorison liikkuvuutta edistäväksi aloitteeksi osana EU:n 2020-strategiaa. Vuoteen 2020 mennessä kaikilla EU-alueen nuorilla on oltava mahdollisuus viettää osa opiskeluaikastaan toisessa jäsenmaassa.

Liikkuvuus on keskeisiä keinoja, joilla nuoret voivat parantaa tulevaa työllistävyyttään. Kaikilla EU-alueen nuorilla on oltava mahdollisuus tehdä työtä tai opiskella toisessa jäsenmaassa. Liikkuvuus edistää talouden ja yhteiskuntaelämän kansainvälistymistä ja nostaa osaamisen tasoa yhteiskunnassa. Suomi pitää tärkeänä myös opettajien ja tutkijoiden liikkuvuutta. Tiedon liikkuminen edistää eurooppalaista koulutus-, tutkimus- ja innovaatioympäristöä.

EU globaalina toimijana

Lissabonin sopimuksen myötä unioni saa kaksi uutta toimijaa, ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan sekä Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan. Näitä avustaa Euroopan ulkosuhdehallinto. Lisäksi sopimus sisältää yhteisvastuulausekkeen sekä jäsenmaiden keskinäisen avunantovelvoitteen.

Barroso korosti parlamentille Lissabonin sopimuksen mukanaan tuomia muutoksia unionin ulkosuhteiden hoitoon. Komissio tulee osaltaan tekemään kaikkensa, jotta Eurooppa saisi sille kuuluvan painoarvon kansainvälisellä areenalla.

Linjauksissaan Barroso nosti ulkoisen toiminnan keskiöön myös mm. vuosituhattavoitteiden saavuttamisen, ihmisoikeudet sekä laajentumisen. Kauppapolitiikan osalta Barroso korosti erityisesti Dohan neuvottelukierroksen merkitystä todeten kuitenkin, että samalla on pyrittävä myös muihin vapaakauppasopimuksiin ja kauppajärjestelyihin.

Suomi on sitoutunut ottamaan kaiken irti Lissabonin sopimuksen tuomista uusista mahdollisuuksista unionin ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden vahvistamiseksi. Ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja on EU:n ulkopoliitiikan keskeisin aloitteentekijä, linjausten muotoilija, jäsenmaiden näkemysten yhteensovittaja sekä unionin edustaja ja politiikan jatkuvuuden varmistaja. EU:n sisäinen koordinaatio G20-kokouksiin valmistauduttaessa on tärkeä edistysaskel.

Euroopan unioni on maailman suurin kauppapoliittinen toimija. Unionin on jatkettava kaupan ja investointien esteiden poistamiseen ja kaupan sääntöjen vahvistamiseen tähtäävää kauppapolitiikkaa. Dohan neuvottelukierros on pyrittävä saattamaan loppuun, mutta samalla on arvioitava tarpeita muihin vapaakauppahankkeisiin kilpailukyyn turvaamiseksi.

Venäjän liittyminen Maailman kauppajärjestöön on Suomelle keskeinen tavoite. EU:n ja Venäjän on neuvoteltava uusi ja vahva perussopimus. Sopimuksen tulisi sisältää tehokkaat institutionaaliset keinot mukaan lukien vahvat riitojenratkaisumääräykset.

Maailman merkittävämpänä kehityspoliittisena toimijana ja kauppa-alueena EU:lla on erityisvastuu köyhyyden vähentämisestä globaalisti. Tämä edellyttää koherenttia ja yhtenäistä globaalia kehityspolitiikkaa. Kehitys-, kauppa-, ympäristö- ym. politiikkoja on edistettävä rinnakkain.

EU:n globaalin roolin kannalta keskeistä on myös unionin aktiivinen toiminta YK:n uudistamiseksi ja kehittämiseksi.

Objektiivisille kriteereille perustuvaa unionin laajentumispolitiikkaa on jatkettava, ja unionin pidettävä omista sitoumuksistaan kiinni. Suomen tavoite on, että vuonna 2020 EU:n jäseninä olisivat kaikki Pohjoismaat, Länsi-Balkanin maat ja Turkki – täytettyään jäsenyyuskriteerit.

Rahoitus

Barroso sitoutui EU-budjetin perinpohjaiseen uudistukseen seuraavien rahoituskehyksien valmistelun yhteydessä. Tulevassa ”kokonaistarkastelussa” on jo otettava askeleita tähän suuntaan.

Budjetissa on keskityttävä toimiin, jotka tuovat todellista eurooppalaista lisäarvoa. Komissio valmistelee erillistä tehokkuuskriteeriä, jolla tarkastellaan budjetin menoerien eurooppalaisella tasolla hoitamisen lisäarvoa.

Lisäksi Barroso kehottaa jäsenvaltioita siirtymään nettomaksuosuuksiin tuijottamisesta kohti uutta, yhteisvastuuseen, taakanjakoon ja tasapuolisuuteen perustuvaa yhteistä lähestymistapaa.

Barrosen mukaan rahoituskehyksen tuoman vakauden lisäksi budjettiin on lisättävä joustavuutta, koska EU:n odotetaan vastaavan kriiseihin ja yllättäviin tilanteisiin.

Budjetin rahoittamiseen on Barrosen mielestä etsittävä nykyistä tehokkaampi ja läpinäkyvämpi tapa. Hän hakee parlamentin tukea jäsenmaita vastaan tulevassa ”taistelussa” omien resurssien ja niiden yksinkertaistamisen puolesta.

Suomi katsoo Barrosen tavoin, että nettomaksuosuuksien sijaan unionin rahoituksesta keskusteltaessa tulee keskittyä yhteisvastuullisuuteen ja tasapuolisuuteen. Suomi tukee niin ikään vahvasti tavoitetta keskittyä EU:n talousarviossa toimiin, jotka tuottavat todellista eurooppalaista lisäarvoa. Painopistettä on siirrettävä kilpailukykyyn ja uutta osaamista aikaansaavan toiminnan tukemiseen. Suomi pitää yhteisten tehokkuuskriteerien luomista ja niiden perusteella tapahtuvaa menojen priorisointia tärkeänä asiana.

Unionin rahoitusjärjestelmän tulee tarjota riittävät ja vakaat resurssit. Rahoituskehyksen vakautta pitäisi tasapainottaa siirtymällä aitoon kehysbudjettiin, jossa jäsenmaat antavat unionin käyttöön ennalta sovitun rahoituksen, esimerkiksi 1 % jäsenmaiden bruttokansantulosta. Varoja tulisi voida siirtää entistä joustavammin eri otsakkeiden välillä. Näin unionilla olisi edellytykset vastata myös nopeasti muuttuviin tilanteisiin.

Suomi on tyytyväinen, että myös komission puheenjohtajan mielestä EU:n rahoitusjärjestelmän, eli omien varojen järjestelmän, tulisi olla yksinkertainen, läpinäkyvä ja oikeudenmukainen. Tämän vuoksi EU-budjetin rahoituksessa tulisi luopua kaikista maksuhelpotuksista ja ALV-pohjaisesta varasta, jolloin EU-budjetin rahoitus painottuisi BKTL-pohjaiseen varaan, joka on vahvasti riippuvuussuhteessa kunkin maan maksukykyyn.

Järjestelmän kohtuullisuus yksittäisen jäsenmaan kannalta voitaisiin taata asettamalla nettomaksuille katto, esimerkiksi 0,4 % bruttokansantulosta.

Komission ja Euroopan parlamentin toimikauteen sidottu rahoituskehys olisi nykyistä toimivampi ja korostaisi yhteyttä unionin politiikan ja varainkäytön välillä.

Organisaatiomuutokset

Komissioon ennakoituja organisaatiomuutoksia Barroso on esitellyt toistaiseksi rajallisesti. Muitakin muutoksia valmistellaan ilmeisesti komission sisällä.

OSA-asioiden komissaarisalkku jaetaan kahtia niin, että toiseen salkkuun kuuluvat oikeusasiat, perusoikeudet ja kansalaisvapaudet, toiseen sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto.

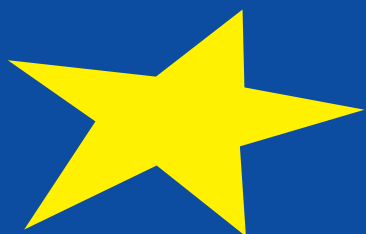
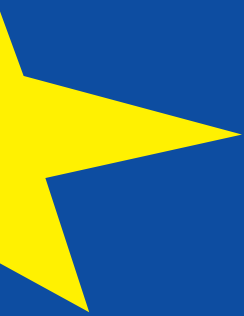
Ympäristökomissaarin salkusta irrotetaan ilmastonmuutos. Ilmastokomissaari ”koordinoisi luonnollisesti kaikkien muidenkin komissaarien salkkuun kuuluvaa EU:n ilmastopolitiikkaa”.

Tutkimuksen ja kehityksen asemaa korostaakseen Barroso on kaavaillut jonkinlaista erityistä neuvonantajan tehtävää. Neuvonantajan, tai neuvonantajaryhmän, tarkempi rooli ja mandaatti ovat vielä täsmentymättä.

Barroson mukaan komissio moninkertaistaa läsnäolonsa jäsenvaltioissa yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa. Hankkeen tarkemmasta sisällöstä ei ole tietoa.

LIITTEET

Asiasanat	Euroopan komissio
Hoitaa	VNEUS
Tiedoksi	MMM, TPK, TEM, VM, LVM, VNK, YM, STM, EUE, OPM, SM, OM, UM

Poliittiset toimintalinjaukset seuraavaa komissiota varten

José Manuel Barroso

Elämme poikkeuksellisia aikoja. Kohtaamamme kriisi ei ole pelkästään finanssi- tai talouskriisi. Se on myös yhteiskuntamme arvojen kriisi. Lisäksi se on osoittanut, miten moninaisia keskinäiset riippuvuussuhteet 2000-luvun maailmassa ovat. Kriisi vahvistaa, että meneillään on kehityskulkuja, jotka saattavat johtaa perusteellisiin muutoksiin maailmanvaltojen välisissä suhteissa ja tasapainoasetelmissa.

Tästä syystä tarvitsemme kauaskantoisia pohdintoja siitä, millaisessa yhteiskunnassa me haluamme elää.

Tämä on Euroopalle totuuden hetki. Euroopan on vastattava ratkaisevaan kysymykseen: Haluammeko ottaa vetovastuun ja muokata globalisaatiota omien arvojemme ja etujemme pohjalta – vai jätämmekö aloitteen muille ja hyväksymme muiden muotoileman lopputuloksen?

Vaihtoehdot ovat selvät. Meidän onkin tehtävä tiukka valinta. Joko me eurooppalaiset kohtaamme haasteen yhdessä tai luisumme taka-alalle.

Olen vakuuttunut siitä, että Eurooppa yhdessä kumppaniensa kanssa voi, ja sen pitäisikin, tuoda globalisaatioon sen tarvitsemaa johtajuutta. Jotta Eurooppa voisi ottaa sille kuuluvan roolin, sen on hyväksyttävä globaalit riippuvuussuhteet lähtökohdaksi omalle ”keskinäisen riippuvuuden julistukselleen”. Yhdistämällä sisämarkkinoidensa painoarvon sekä EU:n toimielinten ja 27 jäsenvaltion voimat Euroopan unioni voi saavuttaa kriittisen massan, jota arvojemme ajaminen ja etujemme puolustaminen edellyttää. Kokemuksemme ylikansallisten sääntöjen ja instituutioiden toiminnasta antaa Euroopan unionille itse asiassa erityisen hyvät valmiudet suoriutua tästä tehtävästä. Euroopan unioni on ollut jo lähes 60 vuotta rajat ylittävän ylikansallisen yhteistyön koekenttänä. Tämän ansiosta meillä on hyvät lähtökohdat ohjata globaalia kehitystä.

Lissabonin sopimus, joka toivon mukaan pian ratifioidaan, antaa meille institutionaaliset valmiudet toimia. Haasteeseen tarttuminen edellyttää kuitenkin myös poliittista tahtoa.

Ajat ovat nyt sellaiset, että entiseen malliin ei voida jatkaa – tarvitsemme muutosvetoista toimintaohjelmaa.

Vahvaa Euroopan unionia tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan. Haluan kuitenkin tehdä selväksi, että tämä ei tarkoita vallan keskittämistä entistä enemmän Brysseliin. Lissabonin sopimus ja siihen kirjatut toissijaisuuden ja yhteisvastuun periaatteet määrittävät, millä tasolla toimet on kulloinkin tarkoituksenmukaisinta toteuttaa.

On ymmärrettävä, että eurooppalainen ulottuvuus, Eurooppa-henki, eurooppalainen kulttuuri päätöksenteon kaikilla tasoilla sekä yhteisömenetelmä ovat ne ratkaisevat tekijät, joilla kaikki Euroopan vahvuudet saadaan hyödynnettyä kansalaisten hyväksi. Niiden avulla taloudellinen ja kaupallinen vipuvaikutuksemme saadaan hyödynnettyä tuottavasti sisämarkkinoista ja eurosta aina koheesiopolitiikkaan.

Eurooppa on onnistunut kehittämään sosiaalisen markkinatalouden ja yhteiskuntamallin, jolla on onnistuttu välttämään niin sääntelemättömien markkinoiden kuin liiallisen valtiojohtoisuudenkin tuhoiset seuraukset. Yhteinen historia ja kokemuksemme osoittavat, että vastaukset nykypäivän haasteisiin eivät löydy yksistään markkinoista tai valtiojohtoisuudesta. Niiden on tultava koko yhteiskunnasta, jotta ne voivat vastata ihmisten tarpeisiin. Toimintamme johtotähdexi on nostettava ihmisarvo. Arvopohjainen lähestymistapa tarjoaa oikean perustan kansalaisten kannalta hyvien käytännön ratkaisujen löytämiselle. Eurooppalaisen politiikan on pyrittävä saamaan aikaan hyötyjä kansalaisille. Näin Euroopan yhdentymisen todellisuus ja ihmisten käsitys siitä voidaan saada kohtaamaan.

On selvää, että lyhyen aikavälin prioriteettina on oltava kriisistä selviytyminen: kysynnän ylläpitäminen ja työttömyyden kasvun kitkeminen. Tämä tarkoittaa sitä, että Euroopan talouden elvytysohjelma on toteutettava määrätietoisesti. Korot on pidettävä alhaalla, pankkien elinkelpoisuus palautettava ja EU:n valtiontukisääntöjä on sovellettava niin, että ne tukevat hallitusten elvytyspyrkimyksiä vaikuttamatta haitallisesti muihin jäsenvaltioihin – ja kaikki tämä osana Euroopan tasolla koordinoitua kokonaisstrategiaa. On vielä liian aikaista lopettaa talouden ja rahoitusalan edistämis- ja tukitoimet.

Näissä olosuhteissa on myös selvää, että päällimmäisenä huolenaiheena on työllisyys. On tärkeää käyttää kaikki keinot, jotta työpaikkoja ei menetetä enempää ja jotta voidaan auttaa työttömiksi joutuneita. Ihmiset joutuvat tällaisina aikoina kokemaan monenlaista epävarmuutta, ja sen tähden meidän on Euroopassa uudella tavalla ja entistä vahvemmin korostettava sosiaalista ulottuvuutta päätöksenteon kaikilla tasoilla.

Samalla on nopeasti toteutettava rahoitusmarkkinoiden tuloksellinen ja vastuullinen uudistus. Markkinat on saatettava uudelleen eettiselle pohjalle, jota ilman ne eivät saavuta sen enempää menestystä kuin uskottavuuttakaan.

Jotta voisimme luoda perustaa kestävämmälle tulevaisuudelle, meidän on jo nyt suunnattava katse myös kauemmas. Kun asetamme Euroopan prioriteetit kymmenen vuoden tähtäimellä, voimme paremmin määritellä, mitä komission

tulisi tehdä seuraavien viiden vuoden aikana. Tällaisten linjausten ansiosta voimme tehdä oikeita päätöksiä siitä, miten ja mihin meidän nyt kannattaa panostaa saadaksemme aikaan niitä syvälleikäviä ja uutta luovia muutoksia, joita tarvitaan, jotta voimme ylläpitää eurooppalaista yhteiskuntamallia ja menestyä yhä kovenevan kilpailun maailmassa.

Tätä varten meillä on jo käytettävissä runsaasti aineksia niissä eri strategioissa ja välineissä, joita EU on viime vuosina luonut. Ehdotankin, että saatamme nämä erilaiset strategiat ja välineet yhteen ja muokkaamme niitä tässä yhteydessä tarpeen mukaan. Meidän on erityisesti tarkistettava nykyistä Lissabonin strategiaa vuoden 2010 jälkeistä aikaa varten ja tehtävä siitä strategia, joka tukee kokonaisvaltaista visiota EU:sta vuonna 2020.

Tällaisen "EU2020-strategian" tulisi olla nykyistä yhtenäisempi ja koordinoitumpi lähestymistapa, jolla Euroopan talous voidaan uudistaa panostamalla uusiin kasvun lähteisiin. Tämä merkitsee tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin edistämistä. Samoin se merkitsee osaamisen kehittämistä työllisyyden parantamisen pohjaksi. Se merkitsee kilpailukyvyn parantamista ja byrokratian vähentämistä teollisuutemme, nykyaikaisen palvelusektorin ja kukoistavan maaseututalouden vahvistamiseksi. Se merkitsee sisämarkkinoiden aukkojen paikkaamista, jotta markkinoista saadaan kaikki hyöty irti. Se merkitsee ilmastonmuutoksen torjuntaa ja energiansaannin varmistamista, jotta taloutemme ja yhteiskuntamme saataisiin kestävälle pohjalle. Se merkitsee tulevaisuuden verkkojen käyttöönottoa, oli kyse sitten laajakaistasta tai uudesta eurooppalaisesta kaasun ja sähkön superverkosta. Ja se merkitsee terveen julkisen talouden turvaamista. Haluan strategian, joka koostuu konkreettisista toimista. Näitä käsittelen tarkemmin jäljempänä. Haluan strategian, joka tuottaa sellaisen osallistavan ja kestävän sosiaalisen markkinatalouden, jollaisessa me haluamme elää.

Strategian perustan muodostaa sitoutumisemme avoimiin ja terveisiin markkinoihin. Unionin sisällä strategia perustuu tinkimättömään sisämarkkinoiden puolustamiseen sekä kilpailu- ja valtioneuvoston sääntöihin, joilla taataan taloudellisesta mahdista riippumatta kaikille – siis myös kuluttajille ja pk-yrityksille – tasavertaiset toimintaedellytykset ja -mahdollisuudet. Ulkosuhteissa se perustuu kaikenlaisen taloudellisen protektionismin tuomitsemiseen ja Euroopan edun määrätietoiseen ajamiseen ilman sinisilmäisyyttä.

Suhtaudun Eurooppaan intohimoisesti. Minulle Euroopan yhdentyminen merkitsee paljon muutakin kuin taloudellista kehitystä. Sen perusarvoja ovat rauha, vapaus, oikeus ja yhteisvastuu, ja sen on merkittävä yhtä lailla ihmisten Euroopan edistämistä. Euroopan unioni tarjoaa kansalaisilleen oikeuksia, suojaa ja mahdollisuuksia sekä markkinoilla että muualla. Se auttaa lisäksi luomaan

yhteyksiä ihmisten välille hyödyntäen Euroopan rikasta ja monimuotoista kulttuuria. EU-kansalaisten vapaan liikkuvuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet on saatava toteutumaan ihmisten arjessa.

Edetessään tällä tiellä Eurooppa voi edistää arvojaan ja etujaan muuallakin kuin lähinaapurustossaan. Siitä voi tulla todellinen kumppani globaalin tason johtajuudessa, monenvälisesti, YK-yhteyksissä sekä G8- ja G20-ryhmissä, ja tekemällä yhteistyötä nousevien talouksien kanssa ja kannustamalla niitä laajempaan vastuunottoon. Eurooppa voi myös uskottavasti johtaa ihmisoikeus- ja kehitystyötä etenkin Afrikan köyhyyden vähentämiseksi.

Näihin päämääriin pääsemme vain nykyistä vahvemmalla Eurooppa-politiikalla. Se taas edellyttää erityistä kumppanuutta EU:n kahden mitä suurimmassa määrin eurooppalaisen toimielimen – komission ja Euroopan parlamentin – välillä. Meillä on yhteinen vastuu edistää Euroopan yhteistä hyvää. Kun teemme yhteistyötä ja meillä on selkeä yhteinen visio, voimme toteuttaa muutosohjelman, jota huomisen Eurooppa meiltä edellyttää.

Kesäkuisessa kirjeessäni Eurooppa-neuvoston jäsenille esittelin pääpiirteittäin oman visioni Euroopan kehittämisestä seuraavien viiden vuoden aikana. Tulen lähiaikoina käymään eri puoluryhmien kanssa keskusteluja ennen parlamentin täysistuntoa ja äänestystä. Siksi päätin kuvailla visiotani laajemminkin ja esitellä myös henkilökohtaisia näkemyksiäni ja käsityksiäni niiden poliittisten tavoitteiden ja ajatusten lisäksi, joiden mielestäni tulisi ohjata kumppanuuttamme seuraavien viiden vuoden ajan.

Tämän esityksen ei ole tarkoitus olla kaiken kattava. Kyseessä ei ole komission työohjelma: sen laatiminen kuuluu uudelle kollegiolle. Esitettyjä aloitteita ei tulisi pitää toimenpidelistauksena, vaan esimerkkeinä niistä poliittisista linjauksista, joista haluaisin rakentaa yhteisymmärrystä kaikkien Eurooppa-myönteisten voimien kanssa. Tavoitteenani on antaa teille kaikille – sekä kanssani jo viisi vuotta työskennelleille että parlamenttiin vasta valituille – selkeä käsitys siitä, miten Eurooppaa minun mielestäni tulisi kehittää. Jos Euroopan parlamentti minut tämän visioni pohjalta hyväksyy, jalostan tässä tekstissä esitetyt suuntaviivat yksityiskohtaisemmaksi ohjelmaksi yhdessä komission tulevien jäsenten kanssa.

Ensimmäisessä toimikaudessani oli kyse 27 valtion EU:n yhteennivomisesta. Laajentunut Euroopan unioni toimii nyt voimanlähteenä, jonka avulla voimme käyttää laajuuttamme ja vahvuuttamme mahdollisimman tehokkaasti. Olemme nyt päässeet asemaan, jossa voimme päättäväisin ja luottavaisin mielin astua uudelle tavoitetasolle. Jos Euroopan parlamentti vahvistaa valintani toiselle

kaudelle, tulen entistäkin voimakkaammin pyrkimään siihen, että Eurooppa suuntaa kohti kunnianhimoisia tavoitteita. Tulen hyödyntämään komission toimivaltaa täysimääräisesti. Tulen nostamaan erityiskumppanuuden Euroopan parlamentin kanssa uudelle tasolle, jotta voidaan varmistaa, että nämä kaksi Euroopan yhdentymisen ytimessä olevaa toimielintä tekevät yhdessä osansa hyvinvoivan, turvallisen ja kestävän Euroopan – vapauden ja yhteisvastuun Euroopan – hyväksi.

J.M.B.

Sisällysluettelo

Millaiseen Eurooppaan uskon?

Kunnianhimoinen Eurooppa

Arvojen Eurooppa

Eurooppa, joka pitää kansalaisia kaiken toimintansa keskipisteenä

Poliittiset linjaukset seuraavaa komissiota varten

Haasteet

Vahvuudet

Pidemmän aikavälin prioriteetit: visio EU:sta vuonna 2020

Selviytyminen kriisistä kunnialla

- Määrätietoinen ja koordinoitu EU:n laajuinen talousstrategia
- Työttömyyden kasvun kitkeminen
- Rahoitusalan vastuullisen sääntelyn uusi sukupolvi

Ilmastonmuutoksen torjunnan johtaminen

Uusien kasvun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lähteiden tukeminen

- Teollisuus, palvelut, maatalous ja merenkulkuala
- Osaamisyhteiskuntaan tähtäävä tutkimus ja innovointi
- Muuttuvan työelämän periaateohjelma
- Laillisten maahanmuuttajien kotouttaminen
- 2000-luvulle soveltuvat sisämarkkinat
- Markkinat järkevällä sääntelyllä toimimaan kansalaisten hyväksi
- Maailmanmarkkinat
- Tulevaisuuden verkot

Ihmisten Euroopan kehittäminen

- Oikeuksia ja suojaa

- Kansalaisia haittaavien esteiden poistaminen
- Väestöhaasteeseen vastaaminen
- Nuorten liikkuvuuden tukeminen
- Vuoropuhelun ja tiedonkulun parantaminen

Uusi globaalin Euroopan aikakausi

Voimavarat tavoitteisiin pääsemiseksi

Miten Euroopan olisi toimittava?

Euroopan komissio Euroopan yhdentymisen moottorina

Edistykseen tähtäävä kumppanuus

Toissijaisuusperiaate

Erityiskumppanuus Euroopan komission ja Euroopan parlamentin välille

*"Nos pays sont devenus trop petits pour le monde actuel
à l'échelle des moyens techniques modernes,
à la mesure de l'Amérique et de la Russie d'aujourd'hui,
de la Chine et de l'Inde de demain."*¹

(Jean Monnet, 1954)

*"Et la Communauté elle-même n'est qu'une étape vers les formes d'organisation
du monde de demain."*²

(Jean Monnet, Mémoires, 1976)

*"The twentieth century—America's Century—had seen Europe plunge into the abyss. The old continent's recovery had been a slow and uncertain process. In some ways it would never be complete: America would have the biggest army and China would makemore, and cheaper, goods. But neither America nor China had a serviceable model to propose for universal emulation. In spite of the horrors of their recent past—and in large measure because of them—it was Europeans who were now uniquely placed to offer the world some modest advice on how to avoid repeating their own mistakes. Few would have predicted it sixty years before, but the twenty-first century might yet belong to Europe."*³

(Tony Judt, "Postwar: A History of Europe since 1945", 2007)

¹ "Maistamme on tullut nykyaikaisten teknisten välineiden mittapuulla liian pieniä nykyiseen maailmaan, verrattuna tämän päivän Amerikkaan ja Venäjään ja huomispäivän Kiinaan ja Intiaan."

² "Ja itse yhteisö on vain välietappi matkalla kohti niitä tapoja, joilla huomisen maailma järjestetään."

³ "1900-luvulla – Amerikan vuosisadalla – Eurooppa oli syöksynyt kuiluun. Vanhan mantereen elpyminen oli hidasta ja epävarmaa. Joiltakin osin siitä ei koskaan tulisi valmista. Amerikalla olisi vastakin suurimmat asevoimat, ja Kiina tuottaisi tavaraa enemmän ja halvemmalla. Mutta kummallakaan ei ollut tarjota käyttökelpoista mallia, jota olisi voitu jäljitellä kaikkialla. Euroopan lähimenneisyyden kauhuista huolimatta – ja suurelta osin juuri niiden vuoksi – eurooppalaisilla oli nyt ainutlaatuinen tilaisuus opastaa varovasti, miten muu maailma voisi välttää toistamasta sen virheet. Vaikka harva olisi ennustanut niin 60 vuotta sitten, 2000-luku saattaa sittenkin kuulua Euroopalle."

Uskon Eurooppaan

Maailma on käännekohdassa. Niin on myös Eurooppa. Määräämme nyt toiminnallamme sen, miten hyvin eurooppalainen yhteiskuntamalli palvelee tulevia sukupolvia. Toimistamme riippuu, miten paljon vaikutusvaltaa meillä on uuden maailmanjärjestyksen muokkaamisessa ja miten hyvin pystymme käyttämään vahvuuksiamme Euroopan etujen ja arvojen ajamiseen globalisaation aikakaudella. Euroopan unioni on jo 50 vuoden ajan edistänyt eurooppalaisten oikeuksia, hyvinvointia ja yhteisvastuuta. Olemme – toisinaan kantapään kautta – oppineet hallitsemaan Euroopan sisäisiä riippuvuussuhteita, ja nyt tämä kokemus on valjastettava eurooppalaiseksi aktiivisuudeksi globaalilla tasolla. Elämme poikkeuksellisia aikoja, ja siksi Eurooppa tarvitsee muutosvetoista toimintaohjelmaa. Vain yhdessä toimimalla Eurooppa voi saavuttaa tarvittavan kriittisen massan. Olemme valinnan edessä: joko ryhdymme yhdessä muokkaamaan uutta järjestystä tai Eurooppa jää taka-alalle.

Tämä ei tietenkään ole ensimmäinen kerta kun Euroopan on täytynyt löytää itsensä uudelleen: yhdentyminen alkoi 1950-luvulla rauhanhankkeena, jolla pyrittiin parantamaan sodan repimän maanosan haavat. 1960- ja 1970-luvuilla se muuntui taloudellisen hyvinvoinnin hankkeeksi, sekä vapaushankkeeksi niille eurooppalaisille, jotka vielä olivat ulkopuolella. Eurooppa oli minun sukupolvelleni vapauden ja demokratian johtotähti, niiden poliittisten ja yhteiskunnallisten oikeuksien ruumiillistuma, joista sortavissa diktatuureissa eläneet ihmiset vielä haaveilivat. Pääsin omakohtaisesti kokemaan, että Euroopan yhdentyminen pystyy ylittämään eurooppalaisten toiveet ja odotukset, ja tiedän, että tämän kokemuksen jakavat myös monet teistä.

Tiedän kyllä, että nykyisin on muotia spekuloida Euroopan heikentymisellä. Minä näen asian aivan toisin. Olen vakuuttunut, että nyt on tullut Euroopan hetki, Euroopan tilaisuus. Haluan sytyttää uudelleen intohimon Eurooppaan, uuden ylpeyden ja yhteyden tunteen EU:n ja sen kansalaisten välille, sillä olen varma, että EU tarjoaa sosiaalisella markkinataloudellaan tien parempaan tulevaisuuteen meille itsellemme, lapsillemme ja koko muulle maailmalle. Haluan omalta osaltani auttaa Eurooppaa täyttämään lupauksensa ja luoda tulevaisuutta, jossa Eurooppa hyödyntää koko potentiaalinsa johtavana edistysvoimana tässä haasteellisessa maailmassa.

... joka on kunnianhimoinen ja ajaa eurooppalaista etua tinkimättä ...

Uskon sellaiseen Eurooppaan, joka

- tarttuu mahdollisuuksiin ja perustaa toimintansa vastuullisuuteen ja solidaarisuuteen niin, että sosiaalinen markkinatalous tuottaa tulosta;

avoimeen, kilpailukykyiseen ja vauraaseen Eurooppaan, joka hyödyntää sisämarkkinoidemme ja euron koko potentiaalin, vaalii edistynyttä ja runsaasti lisäarvoa luovaa teollisuutta ja huipputason palvelusektoria, edistää maataloutemme kehitystä ja auttaa näin luomaan uusia ja parempia työpaikkoja kansalaisillemme;

- investoi tulevaisuuteensa: nykyaikaiseen infrastruktuuriin, tutkimukseen ja kehitykseen, innovointiin, osaamispohjamme kehittämiseen; Eurooppaan, joka on sitoutunut radikaaliin muuntumiseen osaamisyhteiskunnaksi;
- johtaa taloutemme ulos nykyisestä kriisistä, tasoittaa tietä järkevämmälle, vihreämmälle ja kestävämmälle kasvulle, ja samalla edistää taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja varmistaa finanssipolitiikan pitkän aikavälin kestävyys;
- pysyy maailman kärjessä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja energiansaannin varmistamisessa ja auttaa eurooppalaista teknologiaa ja yrityksiä raivaamaan tietä vähähiilisen talouden kehittämisessä;
- ei hyväksy minkäänlaista taloudellista protektionismia, mutta suojaa ja ajaa tinkimättä Euroopan etua maailmalla;
- johtaa jatkossakin pyrkimyksiä maailmanlaajusten rahoitusmarkkinoiden tulokselliseen sääntelyyn ja valvontaan, muokkaa globalisaatiota omien arvojemme pohjalta, kunnioittaa eettisiä periaatteita ja edistää tiukempia sosiaalisia ja ympäristönormeja maailmanlaajuisesti; toimii johtavana ihmisoikeuksien ja kehityksen edistäjänä ja puhuu maailmannäyttämöllä selkeästi ja kuuluvasti yhteisellä äänellä.

Lyhyesti sanottuna uskon vastuulliseen ja aktiiviseen Eurooppaan, jossa kansalaiset voivat nauttia oikeuksistaan ympäristössä, joka perustuu oikeuteen, vapauteen ja turvallisuuteen.

... perustuu arvoihin...

Suhtaudun Eurooppaan intohimoisesti. Se on paljon enemmän kuin pelkkä markkinapaikka – sen saavutukset herättävät ylpeyttä, sen mahdollisuudet kiihottavat mielikuvitusta. Se on arvoyhteisö, joka kunnioittaa ihmisarvoa, vapautta, tasavertaisuutta ja solidaarisuutta. Ympäröivän maailman muuttuessa näihin arvoihin kohdistuu paineita – niitä aiheutuu niin yhteiskunnallisista muutoksista kuin tieteen ja teknologian kehityksestäkin. Uskon Eurooppaan, jossa jokainen voi vapaasti ja turvallisesti kehittyä täyteen mittaansa kohtaamatta syrjintää. Uskon Eurooppaan, joka arvostaa monimuotoisuuttaan tärkeänä voimavarana ja varmistaa, että jokaista ihmistä kohdellaan samalla arvokkuudella, Eurooppaan, joka on ylpeä kulttuuri- ja kieliperinnöstään, Eurooppaan, joka vaalii ja edistää moninaisuuttaan identiteettimme kulmakivenä, arvojemme perustana ja lähtökohtana vuorovaikutuksellemme muun maailman kanssa.

Yhteisvastuu on eurooppalaisen yhteiskunnan ja sen sosiaalisen markkinatalouden perusperiaate. Kun Portugali liittyi EU:hun vuonna 1986, pääsin näkemään, miten yhteisvastuu toimii käytännössä. Silloin se auttoi kotimaatani nopeuttamaan yhteiskunnallista ja taloudellista kehitystään ja hyödyntämään koko potentiaalin. Meidän on edelleen osoitettava yhteisvastuuta käytännön tasolla sen eri muodoissa: poliittisesti, kuten teimme Venäjän/Ukrainan kaasukriisissä; taloudellisesti, esimerkiksi koheesiopolitiikkamme kautta, sekä sosiaalisesti, kuten silloin, kun ehdotin globalisaatiorahastoa ja elintarvikerahoitusvälinettä ja ajoin voimakkaasti niiden hyväksymistä.

Keskinäiset riippuvuussuhteet – Euroopan sisäiset ja maailmanlaajuiset – näkyvät selvemmin kuin koskaan. Ilmastomuutoksen hillitseminen, kestävän energiapolitiikan luominen, yhteiskuntien auttaminen kohtaamaan väestörakenteen muutokset, maailman finanssijärjestelmän uudelleenrakentaminen, köyhyyden vähentäminen – nykypäivän monimutkaisessa maailmassa saavutamme edistystä vain yhdistämällä voimamme. Tämä tarkoittaa, että meidän kaikkien on tehtävä osamme: EU:n toimielinten, jäsenvaltioiden, kansalaisyhteiskunnan – niin meillä kuin muuallakin.

... ja pitää aina kansalaisia toimintansa keskipisteenä

EU:n tarkoitus on luoda eurooppalaisille mahdollisuuksia, suojella heidän oikeuksiaan ja edistää yhteiskunnallista kehitystä. Globalisaation aikakaudella näitä tehtäviä ei enää voida jättää pelkästään kansallisten hallitusten hoidettaviksi. EU merkitsee eurooppalaisille selvää etua heidän pyrkiessään rakentamaan parempaa tulevaisuutta ja antaa heille mahdollisuuden muokata maailmaamme turvallisesti. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot eivät mielestäni aiemmin aina ole onnistuneet tuomaan esiin sitä, mitä EU:n toimet käytännössä merkitsevät kansalaisten näkökulmasta: millä tavalla eurooppalaiset hyötyvät sisämarkkinoista, markkinoiden avaamisesta ja energia- ja telealan sääntelystä, kilpailupolitiikasta tai rakennerahastoista ja mitä oikeuksia eurooppalaisilla on opiskelijoina, työntekijöinä, yrittäjinä tai kuluttajina. Lyhyesti sanottuna, haluan rakentaa EU-politiikan kokonaisuuden paljon selkeämmin Euroopan kansalaisten oikeuksien ja tarpeiden ympärille.

Oikeudet ja velvollisuudet konkretisoituvat vasta, kun ne ovat helposti hyödynnettävissä. Olen sitä mieltä, että komission, Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden on panostettava enemmän näiden oikeuksien määrittelyyn, niistä tiedottamiseen ja niiden toteutumiseen. Mikäli Lissabonin sopimus ratifioidaan, se tarjoaa uusia mahdollisuuksia tämän tavoitteen saavuttamiseen.

Olen aina painottanut, ja tulen aina painottamaan, todellisia saavutuksia tyhjän retoriikan asemesta. Näin Eurooppaa on rakennettukin – ei pilvilinnojen pohjalta vaan Euroopan unionin ytimestä kumpuavien perusarvojen muodostamalle vakaalle perustalle.

Poliittiset linjaukset seuraavaa komissiota varten

Eurooppa on valtavien haasteiden edessä...

On muutoksen aika. On aika tarttua tilaisuuteen ja löytää uusia vastauksia uusiin kysymyksiin sekä käyttää EU:n vahvuuksia uusin tavoin. Meidän on toimittava yhdessä, jotta elpyminen olisi kestävä. Ihmiset ovat huolissaan omasta ja läheistensä tulevaisuudesta. Jatkaminen samaan tapaan ei riitä, vaan tarvitaan uusi lähestymistapa, jolla saadaan aikaan ratkaisuja, jotka toimivat – ja kestävät. Ainoastaan yhteinen EU:n laajuinen strategia voi palauttaa Euroopan vahvan ja kestävä talouskasvun ja työllisyyden polulle, kansalaisten hyväksi.

Euroopalla on edessään viisi keskeistä haastetta:

1. Talouskasvun käynnistäminen ja pitkän aikavälin kestävyiden ja kilpailukyvyen varmistaminen.

BKT:n ennustetaan supistuvan EU:ssa tänä vuonna noin 4 prosenttia. On selvää, että globaali kasvu palaa kriisiä edeltäneelle tasolle vasta jonkin ajan kuluttua – jos koskaan. Aiemmat kasvulukemat – ja niihin johtanut talousmalli – eivät yksinkertaisesti olleet kestävällä pohjalla. Talouden elpyminen edellyttää erilaista lähestymistapaa kuin aikaisemmin.

2. Työttömyyden torjuminen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistaminen.

Vuosien 1997 ja 2007 välillä luotiin 18 miljoonaa työpaikkaa, mutta kriisin myötä työpaikkoja on menetetty eri puolilla EU:ta. Lisäriskinä on vielä sosiaalisten ongelmien, kuten köyhyyden, lisääntyminen. Työttömien määrä lisääntyy EU:ssa vuodesta 2007 vuoteen 2010 todennäköisesti yli 8 miljoonalla. Ajat ovat poikkeukselliset, ja meidän on kaikilla hallinnon tasoilla painotettava paljon voimakkaammin Euroopan sosiaalista ulottuvuutta. Tämän hetken työttömyyden torjunta edellyttää välittömiä toimia, mutta on myös valmistauduttava tulevaan niiden auttamiseksi, joiden työllistymisen esteenä on pitkäaikaisia rakenteellisia esteitä. Heitä ovat muun muassa alhaisen koulutustason omaavat nuoret. Samaan aikaan meidän on muistettava ikääntyvän väestömme ja yhteiskunnassamme heikoimmassa asemassa olevien tarpeet. Se on ainoa tapa turvata vahvan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden asema eurooppalaisen yhteiskuntamallin tunnusmerkkinä.

3. Ympäristöhaasteiden kääntäminen kilpailueduksi.

EU on osoittanut johtajuutta kansainvälisissä ympäristöneuvotteluissa, joita on käyty esim. ilmastonmuutoksesta ja luonnon monimuotoisuudesta. Olemme asettaneet sitovia tavoitteita kasvihuonekaasupäästöjemme

vähentämiseksi vuoteen 2020 mennessä. Nyt meidän on näytettävä, miten ilmastomuutoksen torjuminen voi edistää taloutemme uudistamista ja miten se tarjoaa tilaisuuden hyödyntää teknologista johtajuutta.

4. Eurooppalaisten turvallisuudesta huolehtiminen.

Meidän on voitettava taistelu terrorismia, kansainvälistä rikollisuutta ja ihmiskauppaa vastaan. Tämänhetkinen kriisi aiheuttaa lisäuhkia, koska vaarana on, että sosiaalisia ja etnisiä jännitteitä hyväkseen käyttävät ääriliikkeet lisäävät kannatustaan. Toisaalta turvallinen Eurooppa tarkoittaa myös Eurooppaa, joka voi luottaa energian, elintarvikkeiden ja raaka-aineiden toimitusvarmuuteen kansainvälisen kilpailun lisääntyessä.

5. EU:n kansalaisuuden ja kansalaisten osallistumisen vahvistaminen.

Euroopan kansojen ja EU:n välisen yhteyden parantaminen lisää EU:n oikeutusta ja vaikuttavuutta. Jos kansalaiset voivat olla mukana omaan elämäänsä vaikuttavissa päätöksissä ja jos voidaan varmistaa päätöksenteon avoimuus, tavoitteet on helpompi saavuttaa. Euroopan kansalaisten oikeuksien on myös toteuduttava käytännössä: kansalaiset eivät saisi enää kohdata esteitä liikkeessaan EU:ssa rajojen yli.

Euroopan on tehtävä näissä asioissa yhteistyötä. Jäsenvaltiot eivät voi ratkaista ongelmia yksin. Yhdessä me voimme kuitenkin onnistua.

...mutta sillä on myös valtavasti voimavaroja, joihin tukeutua

Luotan täysin siihen, että Eurooppa onnistuu, jos tukeudumme vahvuksiimme ja pysymme uskollisina arvoillemme.

- Olemme vakaiden demokratioiden maanosa, jossa on maailman laajin ylikansallinen demokraattinen järjestelmä.
- Olemme oikeusvaltioperiaatteeseen ja vahvoihin instituutioihin nojautuva yhteisö.
- Meillä on koeteltu ja hyväksi havaittu sosiaalinen markkinatalous.
- Meillä on runsaasti lahjakkuutta, jota maailmanluokan teollisuus, maatalous ja palvelut voivat hyödyntää.
- Meillä on pitkälle viedyt sisämarkkinat, jotka ovat osoittaneet joustavuutensa vaikeimmissakin olosuhteissa ja vakiinnuttaneet asemansa Euroopan talouskasvun keskeisenä tekijänä.
- Meillä on yhteinen raha, josta on tullut vakauden ankkuri ja jonka merkitys voi edelleen kasvaa.
- Yhteisön politiikat ovat kehittyneitä, ja ne antavat meille mahdollisuuden jakaa kokemuksia, hyödyntää mittakaavaetuja ja nopeuttaa taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden syntymistä Euroopan eri alueiden välillä.

- EU on laajentunut onnistuneesti, mikä on vahvistanut meitä sekä sisäisesti että ulkomaailmaan nähden.
- Asemamme maailmalla on vahva: kumppanimme ympäri maailmaa pitävät EU:ta esimerkkinä ja odottavat siltä johtajuutta.

Tämänhetkinen kriisi on osoittanut, että olemme globaalilla tasolla ennennäkemättömän riippuvaisia toisistamme. Kriisi on näin nostanut esiin myös EU:n erityisvahvuuden: Millään muulla maailman alueella ei ole EU:n kaltaista kokemusta ylikansallisesta normien asettamisesta ja ylikansallisten instituutioiden toiminnasta. Tämän ansiosta olemme luonnostaan etusijalla ohjaamassa globaalia kehitystä, jota maailma nyt tarvitsee. Olen vakuuttunut, että jos tartumme tähän muutoksen hetkeen, voimme tarjota globaalille yhteisölle ratkaisuja, jotka vastaavat 2000-luvun keskinäisen riippuvuuden haasteeseen.

Pidemmän aikavälin prioriteetit: visio EU:sta vuonna 2020

Tulevat kuukaudet ja vuodet ratkaisevat, miten nopeasti ja miten hyvin selviämme kriisistä ja miten paljon voimme vaikuttaa uuden maailmanjärjestyksen muotoutumiseen. Voidaksemme asettaa seuraavalle komissiolle oikeanlaiset prioriteetit, meidän on katsottava pidemmälle. Vuosi 2020 on jo asetettu määräajaksi, johon mennessä meidän on saavutettava kunnianhimoiset ilmastonmuutos- ja energiatavoitteemme. Jos asetamme Euroopan prioriteetit kymmenen vuoden tähtäyksellä, voimme paremmin määritellä sen, mitä komission tulisi tehdä seuraavien viiden vuoden aikana. Pidemmän aikavälin linjausten ansiosta voimme tehdä oikeita päätöksiä siitä, miten ja mihin meidän nyt kannattaa panostaa saadaksemme aikaan tarvittavia syvällekäyviä ja uutta luovia vaikutuksia, jotta voimme toteuttaa huomisen EU:ta palvelevan muutosohjelman. Luomalla oikeanlaisen **vision EU:sta vuonna 2020** voimme hyödyntää Euroopan lahjakkuutta ja voimavaroja ja nostaa eurooppalaiseen elämäntapaan olennaisesti kuuluvan osallistavan sosiaalisen markkinatalouden uuteen nousuun.

Visiolle on jo runsaasti aineksia niissä strategioissa ja välineissä, joita EU on viime vuosina luonut. Näistä voidaan mainita Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategia, tarkistettu sosiaalipoliittinen ohjelma, vakaus- ja kasvusopimus, kilpailu- ja valtiontukipolitiikka, kestävän kehityksen strategia, ilmastonmuutos- ja energiastrategia, eurooppalainen tutkimusalue, Haagin ohjelma ja nyttemmin Tukholman ohjelma.

Nämä kaikki on kuitenkin laadittu toisistaan erillisinä, eivätkä ne tarjoa kokonaisvaltaista näkemystä siitä, millaisen yhteiskunnan me haluamme tulevaisuutta varten rakentaa. Ehdotankin, että kanavoimme nämä erilaiset strategiat ja välineet yhteen uomaan ja muokkaamme niitä tarpeen mukaan

siten, että niiden avulla voidaan luoda sellainen osallistava ja kestävä sosiaalinen markkinatalous, jossa me kaikki haluamme elää. Meidän on tarkistettava nykyistä Lissabonin strategiaa vuoden 2010 jälkeistä aikaa varten ja tehtävä siitä lähentymisen ja koordinoinnin strategia, joka tuottaa tarvittavat tulokset, jotta tämä kokonaisvaltainen visio EU:sta vuonna 2020 toteutuisi. Tämä edellyttää sekä välittömiä että pidemmän aikavälin toimia

- Selviytyminen kriisistä kunnialla
- Ilmastomuutoksen torjunnan johtaminen
- Uusien kasvun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lähteiden kehittäminen
- Ihmisten Euroopan vieminen eteenpäin
- Globaalin Euroopan saattaminen uudelle aikakaudelle

Kaikki tämä edellyttää kiireellisiä toimia, jotta tuloksia alkaisi syntyä nopeasti. Tulosten näkyminen tulee tosin kestävänsä joidenkin seikkojen osalta pidempään.

▪ ***Selviytyminen kriisistä kunnialla***

...edellyttää määrätietoista ja koordinoitua EU:n laajuista talousstrategiaa...

Euroopan talouden elvytysuunnitelman puitteissa toteutettu eurooppalainen ja kansallinen politiikka on ollut keskeisessä asemassa palauttamassa jonkinasteista luottamusta nopeammin kuin monet olivat odottaneet. Luottamus alkaa palautua, ja luottohanat aukeavat. Korkotaso on historiallisen alhainen.

Eurooppa on toteuttanut merkittävän väliintulon. Euroopan hallitusten mittavilla elvytystoimilla talouteemme pumpataan vuosina 2009–2010 määrä varoja, joka vastaa jopa kuutta prosenttia BKT:sta. Komission antamien suuntaviivojen mukaisesti takaukset ja pääomasijoitusohjelmat vakauttavat pankkeja, ja komissio on viime vuoden lokakuun jälkeen hyväksynyt rahoitusalan valtiontukia noin 3,6 triljoonaa euroa, mikä vastaa lähes kolmannesta EU:n BKT:stä. Tarkoituksena ei ole ollut pankkiirien pelastaminen vaan talouden romahduksen välttäminen, talletusten suojaaminen ja työpaikkojen turvaaminen. Komissio on aikaistanut rakennerahastomaksatuksia 11 miljardin euron edestä ja ehdottanut 5 miljardin euron investointiohjelman, joka kohdistuisi innovatiivisiin energiahankkeisiin ja maaseudun laajakaistayhteyksiin. Olemme myös uudistaneet Euroopan sosiaalirahastoa pitääksemme ihmiset työssä koulutuksen avulla ja laajentaneet Euroopan globalisaatiorahaston

kohderyhmää. Olemme kaksinkertaistaneet euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden maksutasetuen ylärajan 50 miljardiin euroon.

EU:n keskeiset taloudelliset vahvuudet – sisämarkkinat ja euro – ovat vaimentaneet myrskyä ja suojelleet eurooppalaisia pahimmalta. Ja juuri EU laati G20-kokoukselle esityslistan maailmanlaajuisista toimista, joilla vakautetaan rahoitusmarkkinoita, lisätään Kansainvälisen valuuttarahaston rahoitusta ja uudistetaan rahoitusalan sääntelyä.

Nyt on tärkeintä edelleen ylläpitää kysyntää ja ehkäistä työttömyyden kasvua. Se tarkoittaa, että Euroopan talouden elvytysohjelma on toteutettava määrätietoisesti. Korot on pidettävä alhaalla ja EU:n valtiontukisääntöjä on sovellettava niin, että ne tukevat hallitusten elvytyspyrkimyksiä vaikuttamatta haitallisesti muihin jäsenvaltioihin. Talouden ja rahoitusalan kannustin- ja tukitoimenpiteiden poistaminen on vielä liian aikaista, mutta strategiaa niistä irtautumiseksi on valmisteltava. Mahdollisuudet kysynnän lisäelvyttämiseen EU:ssa ovat hyvin vähäiset, sillä yleinen finanssipolitiikan keventäminen edelleen voisi johtaa rahoitusmarkkinoilla epäsuotuisiin reaktioihin. Toisaalta nyt toteutettavat lyhyen aikavälin toimet eivät saa olla ristiriidassa Euroopan talouden pitkän aikavälin kestävyys- ja kilpailukyvyyn kanssa.

Useimpien EU:n jäsenvaltioiden alijäämä on tänä vuonna liiallinen. Tämä johtuu suhdanteista sekä valtioiden harkinnanvaraisista toimista – ja joissakin tapauksissa molemmista. Liialliset alijäämät on korjattava määrätietoisesti ja järkevällä tavalla, tarkistetun **vakaus- ja kasvusopimuksen** mukaisesti. Komissio aikoo analysoida tarkasti, mikä on kunkin jäsenvaltion tapauksessa oikea määräaika liiallisen alijäämän korjaamiselle. Esimerkiksi maksutasetuki merkitsee, että joidenkin jäsenvaltioiden on toimittava erityisen nopeasti. Kaiken kaikkiaan vie kuitenkin aikaa ennen kuin alijäämät saadaan alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

Tämä edellyttää, että komissio laajentaa ja syventää julkisen talouden ja sen laadun valvontaa. Kyseessä on tyyppiesimerkki tilanteesta, jossa on kaikkien edun mukaista viedä **talouspolitiikan koordinointi** askeleen eteenpäin. Minun johdollani komissio tulee käyttämään kaikki perustamissopimuksen tarjoamat mahdollisuudet talouspolitiikan tavoitteiden yhteneväisyyden ja vaikutusten johdonmukaisuuden lisäämiseksi erityisesti euroalueella. Koordinoinnin parantaminen on keskeisessä asemassa, jotta tukitoimista irtautuminen tapahtuu onnistuneesti. Myös olemassa olevia yhteisön politiikkoja voidaan käyttää politiikan koordinoinnin lisäämiseksi. Komissio on esimerkiksi tarkistanut useasti valtiontukipolitiikkaansa, jotta tuet kohdistuisivat yhteisön tavoitteisiin, kuten tutkimuksen ja kehityksen edistämiseen, ympäristöystävällisen teknologian kehittämiseen ja uusien taitojen hankkimiseen. Komissio tulee edelleen huolehtimaan siitä, että tuesta

huolimatta toimintaedellytykset ovat kaikkialla EU:ssa tasapuoliset: Kriisistä voidaan selvitä, kunhan pidämme vahvat sisämarkkinat strategiaamme ytimessä.

Tukitoimista irtautumista on koordinoitava myös maailmanlaajuisesti. Täysivaltainen asema, joka komissiolla nyt on G20- ja G8-kokouksissa, antaa sille mahdollisuuden olla mukana muokkaamassa päätöksiä globaalilla tasolla. Se vakuuttaa markkinat siitä, että viimeaikainen valtioiden lisävelkaantuminen on tilapäistä, ja varmistaa myös, että elpymistä ei vaaranneta luopumalla tukitoimista ennenaikaisesti.

...työttömyyden kasvun ehkäisemistä...

Työttömyys on henkilökohtainen tragedia, mutta se vaikuttaa myös koko yhteiskuntaan. Yhteisöt, kotitaloudet ja yksittäiset ihmiset kaikkialla Euroopassa kokevat vastoinkäymisiä tai epävarmuutta, kun työttömyys kasvaa. On tärkeää käyttää kaikki keinot, jotta työpaikkoja ei menetetä enempää ja voidaan auttaa niitä, jotka ovat joutuneet työttömiksi. Euroopalla ei ole varaa maksaa niitä yhteiskunnallisia ja taloudellisia kustannuksia, joita tärkeimmän voimavaramme – ihmisten osaamisen – käyttämättä jättäminen aiheuttaa. Eikä se voi jättää huomiotta niin monien eurooppalaisten kokemaa ahdinkoa.

Vaikka suurin osa työllisyyspoliittisesta toimivallasta on jäsenvaltioilla, komissiollakin on tärkeä rooli. Me voimme saada aikaan vipuvaikutuksia EU:n talousarvion kautta, kuten olemme tehneet Euroopan sosiaalirahastoa mukauttamalla; me voimme vaikuttaa siihen, että EU-ulottuvuus otetaan kansallisissa toimissa täysimääräisesti huomioon; me voimme saattaa asiantuntemusta yhteen edistääksemme hyviä ratkaisuja ja käytäntöjä ja löytääksemme uusia tapoja torjua työttömyyttä ja luoda uusia työpaikkoja. Ehdotuksemme EU:n rahoitussääntöjen mukauttamiseksi tämän päivän tarpeita vastaaviksi ovat hyvä esimerkki myönteisistä toimista, joita komissio voi toteuttaa. Esimerkiksi tukemalla lyhytaikaisia työsuhteita, joihin yhdistetään uudelleenkoulutusta, ihmiset voidaan pitää työssä kriisin aikana ja heidän osaamistaan voidaan kehittää niin, että he ovat valmiina noususuhdanteen alkaessa. Viimeaikainen työmme kansallisella tasolla toteutettavien yhteisön joustoturvaperiaatteiden luomiseksi on tarjonnut myönteiset puitteet tulevaisuutta varten.

EU:n on tehtävä vielä enemmän, jotta ihmiset voisivat hankkia tarvitsemansa taidot. Jotta nämä taidot voisivat taata ihmisille työpaikan tulevaisuudessa, kun laadukkaita työpaikkoja on enemmän, koulutus on kohdennettava hyvin. **Taitoja ja koulutuksen laatua on parannettava** merkittävästi jo nyt, ja elinikäisen oppimisen periaate on omaksuttava paljon laajemmin. Työn kautta

ihmiset saavat itseluottamusta ja yhteisöt elinvoimaa. Koulutus auttaa ihmisiä käyttämään kaikkia voimavarojaan. Antamalla ihmisille ne taidot, joita he tarvitsevat voidakseen kilpailla työmarkkinoilla, ja tarjoamalla heille korkealuokkaisia harjoittelumahdollisuuksia ja oppisopimuskoulutusta voimme saavuttaa ja jopa ylittää 70 prosentin työllisyystavoitteen. On mahdollista luoda miljoonia uusia työpaikkoja: ”vihreiden” työpaikkojen sekä terveydenhoitoalan ja lasten ja vanhusten hoitoon liittyvien sosiaalipalvelujen työpaikkojen kasvupotentiaali on suuri. Voimme aloittaa kartoittamalla, mitä taitoja tulevaisuudessa tarvitaan, ja auttamalla jäsenvaltioita EU:n ohjelmin, jotta ne voivat tarjota ihmisille tarvittavan koulutuksen ja taidot.

... ja rahoitusalan vastuullisen sääntelyn uutta sukupolvea

Euroopan on jätettävä tämänhetkinen kriisi taakseen varmana siitä, että sillä on eettisempi, vankempi ja vastuullisempi **rahoitusjärjestelmä**. Tämä edellyttää EU:lta ja sen jäsenvaltioilta pysyvää, koordinoitua toimintaa. Hallitukset saavat tietenkin edelleen päättää, miten ne käyttävät veronmaksajien rahat. Me voimme kuitenkin Euroopan tasolla huolehtia siitä, että pankkeihin kohdistetaan läpinäkyviä yhteisiin kriteereihin perustuvia stressitestejä ja että arvoltaan alentuneiden omaisuuserien käsittelyä säännellään yhteisten komission suuntaviivojen mukaisesti.

Meidän on koordinoitua kokonaisstrategian puitteissa varmistettava, että pankkien elinkelpoisuus palautuu. Euroopan komissiolla on tässä selkeä tehtävä. Kansalliset pelastamis- ja pääomasijoitus suunnitelmat eivät saa vääristää sisämarkkinoita. EU:n kilpailu- ja valtiontukisäännöt takaavat toteuttamiskelpoiset ratkaisut, jotka eivät aiheuta terveiden yritysten syrjintää tai syrjintää jäsenvaltioiden välillä. Rakenneuudistuksen läpikäyneiden pankkien koon ja liiketoimintamallin osalta saatetaan joutua tekemään kovia päätöksiä. Euroopan pankkijärjestelmän uudelleenmuotoutumisen jatkuessa komissio varmistaa **tasapuoliset toimintaedellytykset** paitsi eurooppalaisten pankkien välillä myös suhteessa EU:n ulkopuolisiin kilpailijoihin, joille on annettu huomattavaa apua verovaroin.

Meidän on myös saatava **rahoitusmarkkinoiden sääntelyn** uudistaminen valmiiksi, jottei kriisi toistuisi. Tämä merkitsee sitä, että pääomavaatimuksia, hedgerahastoja ja yksityisiä pääomasijoituksia, palkitsemissääntöjä, luottoluokituslaitoksia ja talletussuojaa koskevat komission ehdotukset on hyväksyttävä ja pantava täytäntöön kaikilta osin. Meidän on myös parannettava kriisinhallintajärjestelmiä: Euroopan talletussuojajärjestelmän perustaminen suojaamaan talletuksia kansainvälisissä rahalaitoksissa palauttaisi luottamuksen. Suunnittelen myös, että komissio esittäisi vuonna 2010 pitkälle menevää johdannaisia koskevaa lainsäädäntöä.

Luottamuksen palauttaminen edellyttää toimivaa eurooppalaista finanssivalvontajärjestelmää. Meidän on pantava nopeasti ja kauttaaltaan täytäntöön de Larosièren ryhmältä tilaamaani raporttiin perustuva lainsäädäntö, jotta tämänhetkisen uudistuksen liikevoima säilyisi ja jotta antaisimme kansainvälisille kumppaneillemme selvän signaalin siitä, että Eurooppa toimii tässä asiassa päättäväisesti. Seuraavan komission on tarkasteltava tuloksia ja varmistettava, että tavoitteemme saavutetaan..

▪ ***Ilmastonmuutoksen torjunnan johtaminen***

Finanssikriisi puhkesi juuri kun Eurooppa oli tekemässä historiallisia ilmastonmuutospäätöksiä. Komission vuonna 2008 tekemät kunnianhimoiset ehdotukset, jotka Euroopan parlamentti ja jäsenvaltiot ovat hyväksyneet, osoittivat, että Eurooppa on ryhtynyt torjumaan ilmastonmuutosta ja haluaa määrätietoisesti varmistaa energiansaantinsa tulevaisuudessakin. Hyväksymme, että kyseessä on keskeinen haaste vuosikymmenien ajaksi.

Talous- ja finanssikriisi sekä ilmastonmuutosta koskeva tieteellinen näyttö ovat osoittaneet, että meidän on lisättävä panostusta kestäväan kehitykseen. Kyse ei kuitenkaan ole pelkästään siitä, että teemme planeettamme tulevaisuuden kannalta oikeita ratkaisuja; Eurooppa tulee tulevien työpaikkojen ja kasvun muodossa myös hyötymään valtavasti investoinneista uuteen vähähiiliseen teknologiaan. Ilmastonmuutoksen torjunta ja siirtyminen vähähiiliseen talouteen tarjoavat valtavia mahdollisuuksia ja parantavat energiavarmuuttamme.

Tämän ansiosta Euroopalla on valmiudet johtaa ilmastonmuutoksen torjuntaa, ei ainoastaan sopimalla sitovista tavoitteista vaan tuomalla tänä vuonna Kööpenhaminassa käytäviin ilmastonmuutosneuvotteluihin selkeän vision siitä, miten ongelma voidaan ratkaista, ja selkeän sitoumuksen ilmastonmuutoksen torjunnan rahoittamisesta kehitysmaissa. Tämän vision ja sitoumusten toteuttaminen sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti tulee olemaan seuraavalle komissiolle tärkeä haaste.

On jo alkanut näkyä, että EU voi luoda vähähiiliseen teknologiaan perustuvia uusia työpaikkoja ja uutta teollisuutta. Edelläkävijän asemasta voidaan saada etua hyödyntämällä **EU:n ympäristöystävällisen teollisuuden, palvelujen ja teknologian** potentiaalia. Tähän päästään edistämällä niiden hyväksyntää yrityksissä, etenkin pk-yrityksissä, ja luomalla asianmukainen sääntely-ympäristö. Teollisuus, jota on uudistettu siten, että se pystyy käyttämään ja tuottamaan ympäristöystävällistä teknologiaa, ja joka hyödyntää mahdollisuudet tehostaa energiankäyttöä, on avain Euroopan kestäväan kasvuun.

Jotta Euroopasta tulisi kestävämpi vuoteen 2020 mennessä, radikaalit toimet on aloitettava nyt. Meillä on tarvittava poliittinen tahto. Nyt on löydettävä oikeanlainen sääntelyn, teknologian kehittämisen ja rahoituksen yhdistelmä, jotta tuo tahto toteutuu. Tämä merkitsee sitä, että on löydettävä keinoja, joilla voidaan muuttaa energiahuoltoa tehokkaasti säännellyillä EU:n sisämarkkinoilla, käyttää energiamme paljon tehokkaammin ja ottaa huomioon hiilidioksidipäästöjen todelliset kustannukset. Teknologia on tässä avainasemassa, ja meidän on hyödynnettävä paremmin tutkimus- ja kehityspotentiaalia eurooppalaisessa mittakaavassa. Tämä ei kuitenkaan vielä riitä, vaan meidän on myös tehtävä yhteistyötä löytääksemme keinoja, joilla yhteiskuntaa valmistetaan muutokseen ja yrityksiä, viranomaisia ja kansalaisia rohkaistaan tarttumaan tilaisuuteen ja tekemään tarvittava loikka kestävään tulevaisuuteen.

Seuraavan komission on ylläpidettävä kehitystä kohti vähäpäästöistä taloutta ja etenkin **kohti vähähiilisempää sähköntuotantoa ja liikennesektoria** – kaikenlaista liikennettä, myös meri- ja lentoliikennettä. Yhtä lailla on jatkettava vähäpäästöisempien autojen ja sähköautojen kehittämistä. Sähköntuotannon ja liikenteen hiilenkäytön vähentäminen tuo lisätua myös energiavarmuuden muodossa.

Kyse ei kuitenkaan ole pelkästään siitä, että vähennämme tulevaa vaikutustamme ilmastoon. Meillä on hoidettavanamme myös menneisyyden päästöt ja ilmastomuutos, jonka ne väistämättä aiheuttavat. Kaikki yhteisön politiikka on arvioitava ilmastomuutoksen kannalta ja tarvittaessa on tehtävä muutoksia, olipa kyseessä maatalouden vesihuolto, rannikoiden eroosio tai kalastuspolitiikan vaikutukset. Siksi aion tehdä merkittävän aloitteen, joka auttaa EU:ta valmistautumaan tarvittaviin muutoksiin, jotta selviydymme jo käynnissä olevasta ilmastomuutoksesta samalla kun vähennämme päästöjämme tulevaisuuden hyväksi. Tähän liittyy myös kaiken tarvittavan tieteellisen ja taloudellisen tiedon yhdistäminen, jotta EU voi sovittaa politiikkansa vastaamaan ilmastomuutoksen asettamaan haasteeseen. Myös tässä EU voi olla johtaa pyrkimyksiä löytää uusia ratkaisuja ilmaston aiheuttamiin ongelmiin, joita on jo alkanut ilmetä.

- ***Uusien kasvun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lähteiden kehittäminen***

Tämänhetkisessä kriisissä osa talouden toimeliaisuudesta johtuu kysynnän elvyttämisestä. Emme kuitenkaan voi tukeutua loputtomiin lyhytaikaiseen elvytykseen. Viestikapula on siirrettävä **uusille** – kestäville – **kasvun lähteille**. Kestävyys tarkoittaa uudistusten pitämistä vauhdissa ja sitä, että kohdennamme osaamisemme ja teknologiamme huomisen kilpailua ja

huomisen markkinoita silmällä pitäen, teemme uudistuksia yhteiskunnan muuttuessa ja varmistamme, että taloudessamme pystytään ottamaan huomioon tarve suojella Euroopan ympäristöä, maaseutua, merialueita ja luonnon monimuotoisuutta.

Tämä puolestaan edellyttää radikaalia muutosta politiikassa. Meidän on panostettava voimakkaasti tulevaisuuden työpaikoissa tarvittavaan uuteen osaamiseen. Meidän on tehtävä teknologisesta muutoksesta ja innovoinnista Euroopan talouden toiminnan keskeinen teema. Meidän on panostettava tulevaisuuden teknologian edellyttämiin uusiin infrastruktuuriverkkoihin.

Politiikan muutoksen on tukeuduttava avoimiin markkinoihin ja investointijärjestelmiin, jotka palvelevat eurooppalaisia etuja, sekä järkevään sääntelyyn, joka tähtää terveisiin markkinoihin EU:ssa ja maailmanlaajuisesti.

Euroopan talouden kaikki sektorit hyötyvät tällaisesta lähestymistavasta, joka luo uusia mahdollisuuksia ja uusia työpaikkoja.

....edellyttää Euroopan teollisen perustan vahvistamista...

EU tarvitsee vahvaa teollisuutta. Valmistavan teollisuutemme tukena ovat mittavat teknologiainvestoinnit sekä erittäin pätevä ja luova työvoima. Teollisuutemme muuntuu tavalla, jota emme olisi voineet kuvitella kymmenen vuotta sitten. Olemme luoneet uusia teollisuudenaloja, jotka perustuvat niukkojen raaka-aineiden uudelleenkäyttöön. Luomme vähäenergiisiä korkean teknologian ratkaisuja vanhoihin ongelmiin, kuten lämmitykseen ja jäähdytykseen, ja pyrimme ilmastomuutostavoitteisiimme yhdessä teollisuuden kanssa kumpaakin osapuolta hyödyttävässä yhteistyössä.

Varmistaaksemme, että EU käyttää tämän muutospotentialin hyväkseen ja säilyy teollisuudelle houkuttelevana vielä vuonna 2020:kin, tarvitsemme teollisuuspolitiikkaamme tuoretta ajattelua, joka tukee teollisuutta ja painottaa kestävyyttä, innovointia ja ihmisten osaamista. Niitä tarvitaan, jotta EU:n teollisuus säilyisi maailmanmarkkinoilla kilpailukykyisenä. Olen sitoutunut politiikkaan, jossa jatketaan tarpeettomien hallinnollisten rasitteiden poistamista ja tarjotaan yrityksille oikeusvarmuus, jota ne tarvitsevat voidakseen tehdä pitkäaikaisia investointeja. Seuraavan komission olisi etsittävä uusia keinoja, joiden avulla pienet ja keskisuuret yritykset saisivat lisävauhtia toimintaansa. Kysymyksiä joihin olisi puututtava ovat muun muassa pitkät maksuajat sekä yksityisen eurooppalaisen yhtiön perussäännön ja julkisten hankintojen sääntöjen täytäntöönpano. Lisäksi olisi tuettava pk-yritysten kansainvälistymispyrkimyksiä tärkeimmillä kasvumarkkinoilla ympäri maailmaa.

...nykyaikaista palvelusektoria...

Tällä hetkellä enemmän kuin kaksi kolmesta eurooppalaisesta työskentelee palvelusektorilla, joka tarjoaa valtavan määrän erilaisia palveluja sekä paikallisesti että maailmanlaajuisesti. Rahoitusalan tulevat uudistukset auttavat jo Eurooppaa säilyttämään johtavan asemansa rahoituspalveluissa. EU:n kärkiasema muissa talouttamme tukevilla palveluissa, kuten matkailussa, logistiikassa, yrityspalveluissa sekä tietotekniikka- ja ympäristöpalveluissa, tulee myös edelleen olemaan keskeinen voimavaramme. Myös yhteiskunnassamme tapahtuvat muutokset luovat kysyntää uusille palveluille ja sitä kautta uusille työpaikoille. Esimerkiksi väestön ikääntymisen myötä tarvitaan lisää terveys- ja hoitopalveluja. Tämän vuoksi on tarpeen edistää sosiaali- ja terveystalouden kokonaiskehitystä esimerkiksi luomalla julkisille palveluille ja sosiaalipalveluille laatukehys ja tunnustaa tällä tavoin niiden merkitys eurooppalaisessa yhteiskuntamallissa.

...kukoistavaa maataloussektoria...

Euroopan historia maataloustuottajana on pitkä ja kunniakas. Maanviljelijöiden työn, yhteisen politiikan sekä teknologiaan, koulutukseen ja markkinoiden kehittämiseen tehtyjen investointien ansiosta EU ei ainoastaan pysty ruokkimaan itseään, vaan siitä on tullut tärkeä maataloustuotteiden viejä. Maataloudella tulee vastakin olemaan tärkeä paikka Euroopan kehityksessä paitsi elintarvikevarmistajana, ympäristön säilyttäjänä ja maaseutumaishallinnon vaalijana myös kohdattaessa ilmastonmuutoksen kaltaisia uusia haasteita niin, että maanviljelijöille voidaan samalla taata kohtuullinen elintaso. Maatalouden on kuitenkin sopeuduttava. Aivan kuten yhteinen maatalouspolitiikka on viime vuosina osoittanut pystyvänsä muuttumaan, on tarpeen päättää maatalouden ja maaseudun kehittämisen tulevista tarpeista ja roolista vuoden 2020 EU-visiossa ja suunnata julkiset investoinnit ja innovointi niin, että maaseututalous voi kukoistaa.

...ja merenkulkualaa...

Nykyinen komissio on ensimmäistä kertaa yhdistänyt politiikan erilliset osatekijät yhdennetyksi meripolitiikaksi. Meripolitiikan laajentaminen edelleen edellyttää kuitenkin lisätyötä. Haluan esimerkiksi nähdä merten moottoriteiden muuttuvan todellisuudeksi. Euroopan olisi kehitettävä merten aluesuunnittelua, yhdennettävä merivalvontaa rajojen yli maiden välillä, ja perustettava Euroopan meripoliittinen seurantakeskus ja tietoverkko.

Nykyinen komissio on myös käynnistänyt yhteisen kalastuspolitiikan merkittävän tarkistamisen. Seuraavan komission olisi käynnissä olevan

kuulemisen perusteella päätettävä, miten Euroopan kalastuspolitiikka voitaisiin saattaa kestäväälle pohjalle.

...osaamisyhteiskuntaan tähtäävää tutkimus- ja innovointivallankumousta...

Eurooppalaiset ovat aina olleet edelläkävijöitä, jotka ovat siirtäneet osaamisen ja tieteen rajoja eteenpäin. Jokainen sukupolvi on löytänyt uusia ratkaisuja. Arvostamme koulutusta ja ymmärrämme, että koulutuksen avulla voimme saavuttaa potentiaalimme ja että koulutus on kestävä yhteiskunnan keskeinen osatekijä. Olemme jo perustaneet Euroopan tutkimusneuvoston kaltaisia huippuosaamisen airuita, jotka auttavat tekemään Euroopasta osaamisyhteiskunnan, sekä käynnistäneet Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin. Olemme lisänneet tutkimus- ja innovointimäärärahoja EU:n talousarviossa merkittävästi, ja teemme jäsenvaltioiden kanssa töitä kasvattaaksemme kansallisen ja yksityisen rahoituksen osuutta näillä alueilla.

Seuraavan komission on nostettava **EU:n tutkimuspolitiikka** uudelle tasolle ja tehtävä siitä yksi kestävä kehityksen vetureista. Yhdysvallat hyödyntää tehokkaasti koko maanosan kattavaa tutkimusmittakaavaa, yliopistojen ja yritysten välisen yhteistyön pitkää perinnettä ja tutkijoiden helppoa liikkumista Yhdysvaltojen sisällä ja muualta Yhdysvaltoihin. Sen sijaan eurooppalainen tutkimus on erinomaisuudestaan huolimatta edelleen pirstaloitunutta. Meidän on venyttävä päästäksemme maailmanluokkaan ja löydettävä uusia keinoja yhdistää resurssejamme tehdäksemme eurooppalaisesta tutkimusalueesta todellisuutta.

Haluaisin painottaa avainalueita, jotta voidaan turvata seuraavat seikat:

- Maailmanluokan taso perustutkimuksessa. Tiedeyhteisön olisi laadittava – lähinnä Euroopan tutkimusneuvoston puitteissa – tuleva tutkimusohjelmamme, joka tähtää tiedevetoiseen tutkimukseen osaamisen eturintamassa.
- Teollisuusvetoisempi soveltava T&K – ulottuen aina nanoteknologiasta avaruustutkimukseen – jotta markkinoille voidaan tuoda uusia eturivin tuotteita ja puhdasta teknologiaa ja edistää EU:n teollisuuden kilpailukykyä.
- Uusia mahdollisuuksia tutkijoille laajentamalla Marie Curie -ohjelman kaltaisia vaihto-ohjelmia ja houkuttelemalla EU:hun maailmanluokan tutkijoita.
- Enemmän painoa T&K-valmiuksien alueellistamiselle.

Meidän on myös painotettava **innovointia** entistä enemmän. Se on läpileikkaava keino, jolla taloutemme kaikkien alojen kilpailukykyä voidaan

lisätä niin, että ne voivat katsoa tulevaisuuteen luottavaisina. Innovoinnissa ei ole kyse pelkästään tuotekehittelystä, vaan siitä, miten parannamme yhteiskuntaamme. Innovoinnissa on kyse siitä, miten käymme kauppaa, miten teemme työtä ja minkälaisia valintoja teemme kuluttajina ja kansalaisina. Innovointia edistääkseen seuraava komissio tuo yhteen julkisten hankintojen vaikutuksen, uuden immateriaalioikeusstrategian ja yhteisön varat ja välineet. Se tulee esimerkiksi kehittämään edelleen edelläkävijämarkkinakäsitettä, jossa viranomaiset helpottavat teollisuusvetoista innovointia luomalla edellytykset sille, että innovatiiviset tuotteet ja palvelut otetaan markkinoilla vastaan keskitetysti sellaisilla aloilla kuin sähköinen terveydenhuolto, sisäinen turvallisuus, ekoinnovointi ja ekologinen rakentaminen.

Haluan myös, että Eurooppaan kehittyy uusi **yrittäjäkulttuuri**, joka vastaa osaamis- ja innovaatioyhteiskunnan tarpeisiin. Euroopan olisi pyrittävä nostamaan yritystoiminnassa mukana olevan väestön osuutta 50 prosentilla eli nykyiseltä 10 prosentin tasolta 15 prosenttiin (Yhdysvalloissa osuus on 14 prosenttia). Tämän saavuttamiseksi ei riitä, että puututaan riskipääoman ja luotonannon kaltaisiin ”koviin” tekijöihin, vaan on vaikutettava myös ”pehmeisiin” tekijöihin. On vaikutettava asenteisiin, koulutukseen ja siihen, miten suhtaudutaan epäonnistumisiin, sekä tarjottava roolimalleja. Yrittäjien tukiverkkojen ja muiden yhteyksien avulla hyviä ideoita voidaan levittää kaikkialle EU:hun.

...ja muuttuvan työelämän periaateohjelmaa...

Samalla kun meidän on kehitettävä taitojamme taataksemme, että meillä olisi tulevaisuudessa kunnollista työtä ja laadukkaita työpaikkoja, myös työnteon tavat ovat muuttumassa perusteellisesti. Etätyö, joustava työaika, työurien piteneminen ja nopeammin muuttuvat työnkuvat vaikuttavat miljoonien eurooppalaisten elämään. Kehitys antaa uusia aineksia **työelämän periaateohjelmalle**, jonka on parannettava työntekijöiden oikeuksia. Tähän kuuluvat työ- ja yksityiselämän välinen tasapaino (perhevapaat, lastenhoito ja joustavat työajat) ja työolot, mutta myös aktiivinen työmarkkinapolitiikka ja joustoturva. Meidän on huolehdittava siitä, että osallisuus, yhdenvertaisuus ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus, jotka ovat yhteisiä arvojamme, näkyvät uudessa lähestymistavassa. Emme tule sallimaan **sosiaalisten perusoikeuksiemme**, kuten järjestäytymisoikeuden tai lakko-oikeuden, murentamista. Ne kuuluvat eurooppalaisen yhteiskuntamallin perusteisiin. Jos globalisaatio asettaakin paineita kilpailukyvyllemme, tämän ei koskaan pitäisi johtaa siihen, että heikennämme normejamme. Pikemminkin meidän on saatava kumppanimme ottamaan käyttöön samankaltaisia normeja oman hyvinvointinsa edistämiseksi ja jatkettava edelleen asianmukaisten työolojen ja muiden normien puolestapuhumista kaikkialla maailmassa.

Meidän on tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa siirryttävä työelämässä vastakkainasetteluun perustuvasta vanhanaikaisesta työmarkkinamallista osallistavampaan lähestymistapaan, joka perustuu työntekijöiden osallistumiseen ja työn laadukkuuteen. Laajemmin tarkasteltuna perustana ovat arvot ja uskomme oikeudenmukaisempaan ja osallistavampaan Eurooppaan. Sukupuolten tasa-arvo ja sukupuolten välisten palkkaerojen poistaminen, moninaisuus, syrjimättömyys, yhtäläiset mahdollisuudet ja vähemmistöjen kohtelu ovat EU:n keskeisiä arvoja, ja ne liittyvät läheisesti laajempiin **perus- ja ihmisoikeusperiaatteisiin**.

Haluan, että seuraava komissio käsittelee näitä asioita enemmän kokonaisuutena ja tutkii, missä EU:n toimivalta antaa mahdollisuuden vaikuttaa suoraan muutoksen aikaansaamiseen.

...laillisten maahanmuuttajien hyvää kotouttamista...

Maahanmuutolla on jo nyt tärkeä rooli EU:n väestönkasvussa, ja se auttaa täyttämään aukkoja työvoiman tarjonnassa. Toisaalta muuttovirtojen hallinta tulee olemaan yksi EU:n suurimpia haasteita tulevina vuosina.

Seuraavan viiden vuoden kuluessa olisi luotava toimiva yhteinen maahanmuuttopolitiikka osana pitkän aikavälin visiota, jossa korostetaan perusoikeuksia ja ihmisarvoa.

Seuraava komissio pyrkii löytämään tavan, jolla näihin haasteisiin voidaan vastata yhteisvastuullisesti, koska on selvää, että kyseessä on jäsenvaltioille yhteinen ongelma:

- **Taloudellinen maahanmuutto** olisi sovitettava paremmin työmarkkinoiden tarpeisiin. Näin voitaisiin paremmin ottaa huomioon maahanmuuttajien osaaminen ja helpottaa heidän kotoutumistaan. Laillisille maahanmuuttajille on taattava samantasoiset oikeudet koko EU:ssa, jotta laillisella maahanmuutolla olisi mahdollisimman paljon myönteisiä vaikutuksia niin lähtömaille kuin kohdemaillekin, niin vastaanottaville yhteisöille kuin maahanmuuttajille itselleenkin.
- Tulemme kiinnittämään enemmän huomiota **maahanmuuttajien kotouttamiseen** turvaten heidän oikeutensa, mutta myös korostaen heidän omaa vastuutaan kotoutua kohdemaan yhteiskuntaan. Opetus ja koulutus ovat tehokkaita tapoja kotouttaa tulokkaita eurooppalaisiin yhteiskuntiin, koska niillä voidaan päästä lopputulokseen, joka hyödyttää sekä maahanmuuttajia että eurooppalaisia kohdemaita. EU:n ohjelmissa olisikin pyrittävä uudella tavalla edistämään kotoutumista.

- Myös **laittoman maahanmuuton** ja siihen liittyvän rikollisuuden ehkäisy on otettava huomioon tärkeänä osa-alueena kehitettäessä laillista maahanmuuttoa koskevaa yhteistä politiikkaa.

...2000-luvulle soveltuvia sisämarkkinoita...

Viimeaikainen kriisi on osoittanut, että on olemassa suuri houkutus hetkellisesti purkaa sisämarkkinoita, kun ajat ovat vaikeat. Kriisiä yritettiin käyttää tekosyynä sisämarkkinoita haittaaville toimille. Komissio tulee herkeämättä puolustamaan sisämarkkinoita, jotka muodostavat yhden perustamissopimusten kulmakivistä, ja tekee kaiken vallassaan olevan niiden vaalimiseksi, sillä ne ovat pitkäaikaisen vaurauden paras tae. Kuluneen vuoden kokemukset ovat jälleen kerran osoittaneet, että sisämarkkinat muodostavat peruskallion, jolle Euroopan kasvu rakentuu. Sisämarkkinoita on kuitenkin myös uudistettava talouden tuleviin tarpeisiin.

Sisämarkkinoiden aikaansaamiselle asetettiin aikoinaan tavoiteajankohdaksi vuosi 1992. Näin Eurooppaan luotiin onnistuneesti uusia mahdollisuuksia kasvuun ja yhteiskunnalliseen kehitykseen. Nyt kun lähestymme vuotta 2012, jolloin tulee kuluneeksi 20 vuotta tuosta symbolisesti tärkeästä tavoitevuodesta, voimme kyllä juhlia kaikkea saavutettua, mutta on myös syytä kysyä, miksi alkuperäinen unelma ei vielä täysin ole toteutunut? Aion käynnistää perusteellisen analyysin sisämarkkinoiden "puuttuvista paloista", jotta saadaan selville, miksi niiden kaikki mahdollisuudet eivät ole toteutuneet. Analyysin tulosten pohjalta voidaan löytää uusia kasvun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lähteitä. Tulen kokoamaan näkemyksiä laajasti kaikilta sidosryhmiltä, kuluttajilta ja vaikuttajilta, jotta ongelmat saataisiin yksilöityä ja niihin olisi helpompi löytää tarvittavat ratkaisut. Haluan, että seuraava komissio omaksuu asiassa järjestelmällisemmän ja kokonaisvaltaisemman lähestymistavan, esimerkiksi markkinaseuranta-aloitteensa kautta. Päämääränä on saada **sisämarkkinoiden liikevoima takaisin** ja tehdä niistä jälleen Euroopan talouden moottori.

Voimme tehdä enemmän rahoituspalvelumarkkinoiden avaamiseksi. Tähän kuuluvat esimerkiksi yksityisasiakkaiden luototus, sähköinen kaupankäynti, ympäristöpalvelut ja yrityspalvelut. Erityisesti haluan keskittyä vähittäistason kysymyksiin, koska niissä useimmat kuluttajat pääsevät tekemisiin sisämarkkinoiden kanssa. Epäilykset kuluttajansuojan toteutumisesta eivät saisi estää eurooppalaisia tekemästä ostoksia maiden rajojen yli. Tarvitsemme aktiivista kuluttajansuojapolitiikkaa, jotta ihmiset voisivat luottavaisin mielin hyödyntää sisämarkkinoiden kaikki mahdollisuudet.

Uskon, että kahdeskymmenes ikävuosi on oikea ajankohta esittää **huomiseen tähtäävä merkittävä sisämarkkinapaketti**, jossa ehdotetaan

toimia, myös säädöksiä, joilla voidaan korjata sisämarkkinoiden puutteet ja varmistaa, että sisämarkkinoiden hyödyt suodattuvat aina loppukuluttajalle saakka.

... järkevää sääntelyä, jolla markkinat saadaan toimimaan kansalaisten hyväksi...

Markkinat eivät ole itseisarvo, vaan niiden olemassaolon oikeutuksena on tuottaa hyvinvointia kaikille. Siksi komissio on väsymättä taistellut markkinoiden väärinkäytöksiä vastaan. Nykyinen komissio on määrännyt lähes 10 miljardin euron edestä kilpailuoikeudellisia sakkoja, niin monikansallisille konserneille kuin eurooppalaisille yrityksillekin. Ehdotimme lainsäädäntöä, jolla matkapuhelujen hinnat saadaan laskemaan jopa 60 prosenttia. Meidän on jatkettava sellaisen yhteiskunnallisen, ympäristöpoliittisen ja teknisen sääntelykokonaisuuden rakentamista, joka ohjaa markkinat toimimaan ihmisten hyväksi.

Maailma on vaikeimman kautta joutunut kokemaan, mitä tapahtuu, kun markkinoiden ja markkinatoimijoiden annetaan itse määrätä pelisäännöistä. Seuraavan komission haasteena on luoda keskeisille politiikkalohkoille kehitystä järkevästi ohjaavat linjaukset. Tämä edellyttää sääntöjä, joilla varmistetaan talouden toimijoiden toiminnan läpinäkyvyys, reilu peli ja eettisyys sekä yleisen edun huomioon ottaminen. **Järkevän sääntelyn** olisi suojattava kuluttajaa ja tuettava tuloksellisesti yhteiskuntapoliittisia tavoitteita vaikeuttamatta kuitenkaan talouden toimijoiden, kuten pk-yritysten, toimintaa ja rajoittamatta tarpeettomasti yritysten kilpailuedellytyksiä.

Komissio on mullistanut EU-tason politiikanteon: julkiset kuulemiset ja vaikutustenarvioinnit ovat nyt itsestänselvyyksiä uusissa lainsäädäntöhankkeissa, ja käynnissä on mittava voimassa olevan yhteisölainsäädännön yksinkertaistaminen. Tulevan komission on vuoteen 2012 mennessä täytettävä sitouksemme vähentää hallinnollista taakkaa 25 prosentilla. Haluan kuitenkin mennä pidemmälle. Tämän mittavan ennakoarviointiin suunnattavan panostuksen rinnalle tarvitaan myös vastaavaa panostusta **jälkikäteisarviointiin**. Näin voidaan varmistaa, että ehdotuksemme todella johtavat haluttuihin tuloksiin, ja hankkia meille tarvittaessa eväitä niiden tarkistamista ja korjaamista silmällä pitäen. Kaikkien näiden aloitteiden tarkoituksena on kohdentaa EU:n toimet olennaiseen ja keventää byrokratiaa ja tarpeetonta keskittämistä.

Lissabonin sopimus – jos se ratifioidaan – muuttaa EU:n päätöksentekotapaa muun muassa eri komiteoissa. Osana järkevän sääntelyn ohjelmaa tulen laajentamaan vaikutustenarviointimallia tiettyihin keskeisiin

komitologiaehdotuksiin. Pyrin myös löytämään tapoja auttaa Euroopan parlamenttia käyttämään tarkasteluoikeuksiaan kaikissa poliittisesti tärkeissä päätöksissä.

...myös maailmanmarkkinoilla...

Markkinoiden avoimuus on keskeisessä asemassa Euroopan tulevan kilpailukyvyn kannalta. Kyse ei ole pelkästään poliittisesta arvovalinnasta. Avoimuus on oman etumme mukaista; olemmehan maailman suurin viejä. Vahingoista, joita kriisi on aiheuttanut **maailmankaupalle**, aiheutuu Euroopalle erityisen suuri riski, joten Euroopan on nyt otettava vetovastuu kaikenlaisen protektionismin hillitsemisessä. Emme tietenkään saa olla sinisilmäisiä: myös muiden on oltava avoimia meidän tuotteittemme, palvelujemme ja pääomiemme viennille. Avoimuus kaupankäynnille ja investoinneille on joka tapauksessa välttämätön kasvun moottori.

Sopimuksen aikaansaaminen Dohan neuvottelukierroksella on edelleen ensisijainen tavoite. Edelleen on kuitenkin pyrittävä myös vapaakauppasopimukseen ja kauppajärjestelyihin. Kauppaneuvotteluissa on ajettava EU:n etuja. Nyt kun tullitariffit ovat onnistuneiden tullialennuskierrosten myötä laskeneet paljon alhaisemmalle tasolle, EU:n viennin esteet johtuvat monissa tapauksissa muista syistä. Kuten olemme sisämarkkinayhteyksissä nähneet, näiden muiden esteiden purkaminen ja uusien kaupan esteiden synnyn ehkäiseminen on paljon monimutkaisempaa kuin tullitariffien alentaminen; kyse ei ole niinkään teknisestä osaamisesta, vaan asianomaisten maiden suhteiden toimivuudesta. Meidän on yhdistettävä ulkoisen politiikkamme eri toimintalinjat paljon nykyistä paremmin, jotta ”pehmeä vaikutusvaltamme” johtaa konkreettisiin hyötyihin EU:n yrityksille ja kansalaisille. Euroopan etua on ajettava johdonmukaisesti ja määrätietoisesti.

Myös yhteistyö sääntelyn ja standardoinnin alalla on tärkeä keino ajaa etujamme maailmanmarkkinoilla. Monialainen dialogi, kuten vuoropuhelu tärkeimmän kauppaja- ja investointikumppanimme Yhdysvaltain kanssa transatlanttisessa talousneuvostossa TEC:ssä, on tehokas tapa jäsentää suhteita keskeisiin kauppakumppaneihin. EU:lla on mittava kokemus tuotesääntelystä ja -standardoinnista. Jakamalla tämän kokemuksen muiden kanssa EU voi muovata globalisaatiota.

... ja tulevaisuuden verkkojen mahdollistamia yhteyksiä

Eilispäivän saavutuksia ovat sähkön ja puhelimen tuominen jokaiseen kotitalouteen; tänään koteihin tarvitaan nopeaa laajakaistaa. Sen avulla voidaan synnyttää valtavasti liiketoimintaa ja luoda jopa miljoona työpaikkaa. Kehitys edellyttää kuitenkin sääntelyn vakautta ja aktiivista puuttumista

markkinoiden pullonkauloihin ja markkinoilletulon esteisiin. Seuraava komissio tulee laatimaan **eurooppalaisen digitaalistrategian** (ja kohdennetun lainsäädäntöohjelman), jolla pyritään poistamaan toimivien digitaalisten sisämarkkinoiden suurimmat esteet, edistämään investointeja nopeaan internetiin ja poistamaan nykyinen digitaalinen kahtiajako. Koska taloutemme ja yhteiskuntamme tulee yhä riippuvaisemmaksi internetistä, tullaan ehdottamaan myös merkittävää lisäpanostusta verkkojen turvallisuuteen.

Varma energiansaanti ja hyvät yhteenliitännät tulevat olemaan välttämättömiä, jotta tulevaisuuden kasvulle riittää käyttövoimaa. Yksi seuraavista suurista eurooppalaisista projekteista tulee olemaan **uuden eurooppalaisen superverkon luominen sähkö- ja kaasuhuoltoa varten**. Se auttaa vastaamaan kasvavaan energiatarpeeseemme entistä järkevämällä tavalla niin, että energiansaantimme on vakaata ja turvattua ja sopii yhteen ilmastonmuutokseen liittyvien tavoitteidemme kanssa. Edistystä on jo saavutettu Baltian yhteysputkien osalta, ja Nabucco-putkihanke on käynnistetty. Tämä osoittaa, mitä saadaan aikaan, kun komission vetovastuu yhdistyy jäsenvaltioiden poliittiseen tahtoon ja sääntely ja raha yhdistetään älykkäästi tulosten saamiseksi. Tulevina viitenä vuotena näiden hankkeiden on jo kannettava hedelmää, mutta tarvitaan myös uusia hankkeita, kuten Välimeren alueen yhteenliittämissuunnitelma, uudet kaasun, sähkön ja öljyn siirtoverkostojen yhteenliitännät sekä yhteydet afrikkalaisten toimittajien ja EU:n välillä.

▪ ***Ihmisten Euroopan kehittäminen***

Taloudellisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ylläpitäminen ja lisääminen ovat EU:n mission ytimessä. Tälle perustalle rakentuu yhteiskunnallisen syrjäytymisen ehkäiseminen ja Euroopan pyrkimys omalta osaltaan vähentää köyhyyttä. Euroopan yhdentyminen on kuitenkin muutakin: EU tarjoaa kansalaisilleen oikeuksia, suojaa ja mahdollisuuksia myös muualla kuin markkinoiden toiminnan puitteissa. Se myös auttaa ihmisiä luomaan yhteyksiä Euroopan rikasta ja monimuotoista kulttuuria hyödyntäen. EU-kansalaisten vapaan liikkuvuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet on saatava toteutumaan ihmisten arjessa. Naisten valtaistaminen ja heidän asemansa parantaminen on yksi alue, jolla EU:lla on vielä tehtävää.

...tarkoittaa oikeuksien edistämistä ja suojan tarjoamista...

Vuosien mittaan EU on tuonut ihmisille monia uusia oikeuksia, kuten oikeus samaan palkkaan samanarvoisesta työstä, oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ja oikeus korvauksiin, mikäli lentoyhtiö ei pidä lupauksiaan. Näiden myötä

kansalaiset ovat hyvin konkreettisesti hyötynneet EU-jäsenyydestä. Haasteena on kuitenkin edelleen oikeuksien toteutumisen valvonta. Voimme edelleen panostaa lisää ihmisten oikeuksiin ja helpottaa oikeuksien käyttämistä.

Oikeuksien lisäksi on yhtä lailla tarjottava ihmisille riittävää suojaa. Tarvitsemme EU:n sisäistä turvallisuusstrategiaa, jotta voimme paremmin suojella EU-kansalaisten henkeä ja turvallisuutta. Meidän on varmistettava, että avoimet rajat eivät tarjoa tilaisuuksia rikollisuudelle ja terrorismille. Meidän on osoitettava solidaarisuutta pyrkiessämme esimerkiksi operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan virastomme Frontexin avulla varmistamaan, että EU:n ulkorajat toimivat tehokkaana esteenä laittomuuksille.

EU-kansalaisten suojaa täydentää luonnollisesti EU:n rooli kriisien ja katastrofien ehkäisyssä ja hallinnassa. Oli kyse sitten metsäpaloista, maanjäristysten seurauksista tai influenssapandemian uhasta: EU:n toiminnasta voidaan saada lisäarvoa jäsenvaltioiden toimille käytännön yhteisvastuun kautta. Seuraava komissio tulee yhtenä kiireellisimmistä toimistaan arvioimaan entistä perusteellisemmin EU:n mahdollisuuksia tuottaa lisäarvoa kriisinhallinnassa sekä ryhtymään arvion pohjalta tarvittaviin toimiin.

...kansalaisia haittaavien esteiden poistamista...

EU:n kansalaiset kohtaavat edelleen lukuisia esteitä yrittäessään ostaa tavaroita tai palveluja maansa rajojen ulkopuolelta. Heidän olisi voitava hyödyntää oikeuksiaan EU-kansalaisina samalla tavoin kuin he voivat hyödyntää oikeuksiaan kotimaansa kansalaisina. Komissio tulee laatimaan näistä kansalaisten kohtaamista esteistä kattavan raportin ja ehdottamaan tapoja, joilla ne voitaisiin parhaiten poistaa. Samassa yhteydessä laaditaan myös raportti sisämarkkinoita edelleen haittaavista esteistä.

...edellyttää ratkaisuja väestöhaasteeseen...

Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa huolehditaan myös heikommassa asemassa olevista. **Väestön ikääntyminen** on yksi tulevaisuuden suurista haasteista. Eliniän piteneminen kertoo menestyksestä – haluamme elää terveinä ja onnellisina entistä pidempään. Tämä asettaa kuitenkin myös haasteita yhteiskunnan kestävyydelle ja meidän on entistä paremmin reagoitava muutokseen ja hyödynnettävä teknologian tarjoamia keinoja ylläpitää vanhusten mahdollisuutta itsenäiseen elämään. Tämä edellyttää myös kukoistavaa taloutta ruokkimaan tervettä julkista taloutta, jotta meillä on varaa maksaa vanhusten terveydenhuollosta. Miljoonat eurooppalaiset ovat täysin riippuvaisia eläkkeestään. Talouskriisi on osoittanut

eurooppalaisen eläkejärjestelmämallin tärkeyden. Se on osoittanut eri eläkemuotojen keskinäisen riippuvuuden kussakin jäsenvaltiossa ja sen, miten tärkeitä ovat yhteiset EU-periaatteet maksukykyyn ja sosiaaliseen riittävyyteen liittyvissä kysymyksissä. Se nostanut esiin myös sen, että eläkerahastot ovat tärkeä osa finanssijärjestelmää. Meidän on varmistettava, että eläkkeet täyttävät tehtävänsä ja tarjoavat mahdollisimman hyvän toimeentulon nykyisille ja tuleville eläkeläisille, myös heikoimmassa asemassa oleville.

...nuorten liikkuvuuden tukemista...

Eurooppa on osa nuorten todellisuutta myös erilaisten vaihto-ohjelmien kautta. Taloudellisen ja yhteiskunnallisen kriisin keskellä minulla on hyvin vahva tunne siitä, että on erityisen tärkeää kehittää nuoren sukupolven mahdollisuuksia tarttua eurooppalaisuuden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Tätä varten ehdotankin, että Erasmus-ohjelman kaltaiset järjestelmät laajennetaan uudeksi nuorison liikkuvuutta edistäväksi EU-aloitteeksi osana EU:n 2020-strategiaa. Vuoteen 2020 mennessä kaikilla Euroopan nuorilla on oltava mahdollisuus viettää osa opiskeluaikastaan toisessa jäsenvaltiossa. Tällainen **"nuorisoliikkuvuusaloite"** edistäisi olennaisella tavalla kulttuurista monimuotoisuutta, kulttuurienvälistä vuoropuhelua ja monikielistä opiskelua.

...sekä vuoropuhelun ja tiedonkulun parantamista

Lopuksi on vielä muistettava, että ihmisten Euroopassa on kyse myös EU:n toimielinten vastuuvollisuudesta ja avoimuudesta. Vuoropuhelu kansalaisten ja kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden kanssa – nykyisen komission tavaramerkki – tulee jatkossakin olemaan olennaisen tärkeää. Ihmisillä on oikeus saada tietoa ymmärrettävässä muodossa. Komissio tulee moninkertaistamaan todellisen läsnäolonsa kentällä jäsenvaltiossa yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa. Haluamme kuulla kansalaisia ja käsitellä heidän kysymyksensä ja huolenaiheensa suoraan ilman välikäsiä. Tulen myös selvittämään tapoja tiivistää komission ja median vuoropuhelua. Tässä on kuitenkin turha luoda illuusioita: EU-tuntemuksen puutteet voidaan korjata vain täydessä yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa. Meidän on päästävä loukusta, jossa poliitikot ottavat kernaasti kunnian Euroopan myönteisistä saavutuksista, mutta syyttävät kärkkäästi "Brysseliä" tai "Strasbourgia" heti, kun jokin ei mene heidän mielensä mukaan. Tarvitsemme kypsempää keskustelua kansalaisten kanssa päätöksistä, jotka vaikuttavat heidän arkeensa.

▪ ***Uusi globaalin Euroopan aikakausi***

Nykyinen maailmantilanne tarjoaa Euroopalle ennennäkemättömän tilaisuuden vaikuttaa asioiden kulkuun. Vakiintuneet valtasuhteet ovat jälleen muuttumassa. Muutokseen vaikuttavat tekijät tulevat yhä monimutkaisemmiksi; kriisi on osoittanut, että sotilaallinen voima, väestömäärä ja taloudellinen painoarvo eivät ole ainoita asioita, jotka määrittävät globaalia arvovaltaa. Kriisi on jälleen kerran osoittanut, että maailma tarvitsee arvoja; se tarvitsee yhteiskuntamalleja antamaan uusia ajatuksia uusiin olosuhteisiin. Se on myös osoittanut, miten globaali keskinäinen riippuvuus on tullut jäädäkseen: EU:lla on vuosikymmenten kokemus ylikansallisesta yhteistyöstä, joten se on luonnollinen kokeilu ympäristö globalisaatiolle ja itseoikeutettu osaaaja globaalin kehityksen ohjaamisessa.

Koska olemme maailman suurin kauppamahti, suurin kehitysavun antaja, merkittävä humanitaarisen avun antaja, ihmisoikeuksien puolestapuhuja ja johtava tekijä ilmastonmuutoksen globaalissa torjunnassa, meillä on kaikki syyt esiintyä kansainvälisellä areenalla luottavaisesti ja itseemme uskoen.

Jos Lissabonin sopimus ratifioidaan, se antaa meille keinot avata uusi aikakausi Euroopan etujen edistämisessä maailmalla. Se vaikuttaa suoraan joihinkin puutteisiin, jotka ovat pidätelleet meitä. Se auttaa parantamaan ulkoisen toimintamme johdonmukaisuutta. Se antaa mahdollisuuden käyttää diplomatiaa, kriisinhallintaa ja esiin nousemassa olevaa eurooppalaista puolustusvalmiutta perinteisempien välineiden, kuten kauppaa ja kehitysapupolitiikan, rinnalla. Se tuo Euroopan parlamentille uusia valtuuksia ja vahvemman roolin.

Todellisia muutoksia tuo kuitenkin poliittinen tahto saada näistä välineistä kaikki irti. Olen sitoutunut varmistamaan, että komissio, joka toimii niin monien keskeisten ulkopolitiikan osa-alueiden veturina, tekee kaiken voitavansa, jotta Eurooppa saa sille kuuluvan painoarvon kansainvälisellä näyttämöllä. Meidän ei tule nähdä nykypäivän ulkosuhteita erillisenä umpiona, vaan kiinteänä osana kokonaisuutta, jolla pyrimme sisäpoliittisiin päämääriimme.

Uusi ulko- turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, joka samalla toimii ulkosuhteista vastaavana komission varapuheenjohtajana, on keskeinen uudistus, joka tarjoaa valtavasti mahdollisuuksia. Sama pätee tulevaan Euroopan ulkosuhdehallintoon EEAS:ään, joka kokoaisi yhteen resursseja komissiosta, neuvoston pääsihteeristöstä ja jäsenvaltioista, jotta ulkosuhdetoimintamme tuottaisi mahdollisimman hyviä tuloksia. Tämä tulee olemaan muutos aiempaan ja aion saada muutoksen onnistumaan. Odotan

perusteellista keskustelua Euroopan parlamentin kanssa kunnianhimoisesta ulkosuhdeohjelmasta sekä institutionaalisen yhteistyön parantamisesta näissä kysymyksissä.

EU:n ulkoisen ulottuvuuden merkitys näkyy siinä, miten paljon olemme luoneet suhteita kolmansiin maihin. Euroopan on säilytettävä asemansa monenvälisyyden ajajana ja tehtävä tiivistä yhteistyötä YK:n ja muiden monenvälisten järjestöjen kanssa. Meidän olisi myös tartuttava kansainvälisen ympäristön muuttumisen tarjoamaan tilaisuuteen ja syvennettävä strategisia kahdenvälisiä suhteita tärkeimpien kumppaneidemme, kuten Yhdysvaltain, kanssa, kuten myös G8- ja G20-ryhmien puitteissa. Juuri näin EU voi parhaiten käyttää ulkoista ulottuvuutta omien tavoitteidensa edistämiseen esimerkiksi hyvinvoinnin, turvallisuuden, ilmastomuutoksen, energiapolitiikan ja köyhyyden vähentämisen alalla.

Arvoille rakentuvan Euroopan on jatkossakin pakko vastata globaalin köyhyyden muodostamaan moraaliseen haasteeseen. Emme saa antaa kehittyneen maailman talouskriisin laimentaa haluamme auttaa niitä, joille jo pelkkä hengissä pysyminen on haaste niin monissa osissa maailmaa. Aion päättäväisesti edelleenkin pyrkiä korostamaan linjaa, jonka mukaan Euroopan on luotava jatkoa erityisesti Afrikan kanssa tehdylle urauurtavalle työlle ja toimittava johtavana kehittyvän maailman tukijana. Huomiomme on jatkossakin keskityttävä **vuosituhattavoitteiden** saavuttamiseen ja todellisen edistyksen aikaansaamiseen ruoka- ja vesihuollon, terveydenhuollon ja koulutuksen saralla.

Meidän on aktiivisesti edistettävä **ihmisoikeuksia** ja empimättä tuomittava näiden perusoikeuksien loukkaukset. Meidän on hyödynnettävä mahdollisuuksiamme toimia siviilivoimana **rauhan** puolesta. Näin voidaan tehdä linkittämällä **turvallisuus-** ja **kehityskysymykset**, kun pyritään pelastamaan ja nostamaan jaloilleen toimintakyvyttömiä valtioita. Me voimme ja meidän pitää hoitaa paremmin osamme konfliktien ratkaisemisessa, rauhanturvaamisessa ja rauhan rakentamisessa. Ydinmateriaalien leviämisen estäminen tulee olemaan tulevana vuosina merkittävä haaste; meidän on oltava valmiita jakamaan kokemuksiamme Euratom-sopimuksen toiminnasta.

Euroopalla on erityinen vastuu vapauden, vakauden ja hyvinvoinnin edistämisestä **naapurialueillaan**. Olemme tehneet sitoumuksia EU:hun haluaville jäsenehdokasmaille. Meidän on hoidettava nämä sitoumuksemme – **laajentuminen** on ollut valtava voimanlähde EU:lle ja maanosamme rauhan ja vakauden edistämiseksi. Samalla on kuitenkin selvää, että laajentuminen on mahdollista vasta sitten, kun sekä EU että ehdokasmaat ovat valmiita kantamaan laajentumisesta seuraavat vastuut. Eikä laajentuminen tietenkään ole päättymätön prosessi. Niille naapureille, joista ei tule EU:n jäseniä,

meidän on luotava uskottavia ja kiinnostavia vaihtoehtoja, jotka vastaavat kyseisten maiden, mutta myös EU:n, toiveita. Seuraava komissio tulee edistämään Välimeren unionia ja itäistä kumppanuutta luodakseen naapuruuspolitiikan, joka vastaa niihin haasteisiin, joita meillä ja naapureillamme on edessä.

Voimavarat tavoitteisiin pääsemiseksi

Investointien puuttuminen on yksi riskitekijä, joka vaarantaa uusien kasvun ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lähteiden hyödyntämisen. Julkiseen talouteen kohdistuu vielä monen vuoden ajan painetta, joka johtuu kriisin edellyttämistä ennennäkemättömistä julkisen talouden toimista. Tästä syystä tarvitaan luovia ratkaisuja, jotta tavoitteemme saadaan toteutettua.

Meidän olisi päästävä tiiviimpään ja luovempaan yhteistyöhön **Euroopan investointipankin** EIP:n ja yksityisen sektorin kanssa. Nykyisten EU:n talousarviosta myönnettävien avustusten ja EIP:n lainojen yhteiskäyttöä on edelleen parannettava kokonaisvipuvaikutuksen lisäämiseksi. Tutkimus- ja kehitysalalle yhdessä EIP:n kanssa perustettu riskinjakorahoitusväline on erinomainen esimerkki seurattavaksi, kuten myös viimeaikainen yhteistyömme energiatehokkuushankkeissa. Haluan myös etsiä muita tapoja kasvattaa EIP:n roolia keskeisten hankkeiden rahoittamisessa erityisesti vihreän teknologian, infrastruktuurin ja energiavarmuuden alalla. Komissio tulee myös ehdottamaan uusia puitteita **julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksille**, jotta eri rahoituslähteitä voidaan helpommin koota yhteen ja maksimoida tulevien vuosien investoinnit.

Myös EU:n talousarvioon on tehtävä muutoksia uusien painotusten vuoksi. Tämä edellyttää **budjetin perinpohjaista uudistusta**. Ratkaiseva mahdollisuus uudistukselle avautuu vuodesta 2014 eteenpäin sovellettavan monivuotisen rahoituskehyksen valmisteluissa. Haluan, että jo tulevassa talousarvion kokonaistarkastelussa otetaan askeleita tähän suuntaan. Seuraavan rahoituskehyksen suunnittelu ei tule olemaan helppoa: kaikki ovat kyllä periaatteessa yhtä mieltä uudistuksen tarpeesta, mutta heti keskustelun siirtyessä konkreettisiin toimenpiteisiin, vaaka näyttääkin kallistuvan vallitsevan tilan säilyttämisen suuntaan. Ennen kuin käsitellään yksityiskohtia, kuten mahdollista tarvetta muuttaa nykyistä seitsemän vuoden sykliä, haluan keskustelun pohjaksi saavuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa yksimielisyyden seuraavista kolmesta pääperiaatteesta:

- EU:n talousarviossa on keskityttävä toimiin, jotka tuottavat todellista eurooppalaista lisäarvoa. Poliittisista painotuksista riippumatta EU:n varojen käyttöä on voitava priorisoida niiden tuoman lisäarvon perusteella

tehokkuuskriteerejä käyttäen (esimerkiksi rajat ylittävien vaikutusten, mittakaavaetujen tai markkinahäiriöiden korjautumisen perusteella).

- On siirryttävä kapeakatseisesta nettomaksuosuuksiin tuijottamisesta kohti uutta, kattavaa ja kaikille yhteistä lähestymistapaa, joka perustuu yhteisvastuuseen, taakanjakoon ja tasapuolisuuteen.
- Rahoituskehyksen vakauden vastapainoksi tarvitaan paljon nykyistä enemmän joustavuutta, jonka myötä EU pystyy tuloksellisesti vastaamaan uusiin haasteisiin ja tarpeisiin.

Tässä pohdinnassa ei voida sivuuttaa kysymystä ”**omista varoista**”; EU-rahoituksen järjestelmästä, joka on pala palalta kehittynyt sekavaksi ja vaikeaselkoiseksi rahoitusosuuksien ja hyvitysten yhdistelmäksi. Meidän on paneuduttava siihen, miten voidaan löytää tehokkaampi ja läpinäkyvämpi tapa rahoittaa EU:n eri toimintalinjat ja yksinkertaistaa menettelyjä, jotta varainkäytössä päästäisiin mahdollisimman suureen vaikuttavuuteen ja kyettäisiin samalla varmistamaan, että moitteettoman varainhoidon periaatteita noudatetaan.

Miten Euroopan olisi toimittava?

Euroopan komissio on Euroopan yhdentymisen moottori...

Viimeiset viisi vuotta Euroopan komission johdossa ovat edelleen lujittaneet vahvaa näkemystäni siitä, että komissio on korvaamaton tekijä Euroopan kehitystä ajavana voimana. Ainoastaan komissiolla on valtuudet, hallinnolliset valmiudet ja tekninen osaaminen tehdä ehdotuksia, joissa otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden ja kaikkien kansalaisten edut, sekä tarvittava pitkän aikavälin näkökulma, jota tällä hetkellä edessämme ovat suuret kysymykset edellyttävät. Vain komissiolla on toimivalta ja riippumattomuus, jolla voidaan varmistaa kaikkien jäsenvaltioiden tasapuolinen kohtelu lainsäädännön ja perustamissopimuksessa asetettujen velvollisuuksien täytäntöönpanossa.

Kun tarkastellaan edellä hahmottelemiani poliittisia prioriteetteja, on selvää, että sääntely ja **lainvalmistelu** tulevat jatkossakin olemaan komission ydintehtäviä. Tehtävänä onkin varmistaa, että sääntely on järkevää, eli toimivaa, oikeasuhteista ja kokonaisvaltaista: toimivaa, koska sääntelyn on perustuttava taloudellisten toimijoiden ja muiden sidosryhmien realiteetteihin kentällä; oikeasuhteista, koska sääntelyllä on oltava tietty määrä myönteisiä vaikutuksia ja siinä on otettava huomioon kaikki mahdolliset sivuvaikutukset; kokonaisvaltaista, koska meidän on ehdotuksissamme oltava täysin tietoisia niiden kaikista mahdollisista vaikutuksista talouteen, yhteiskuntaan ja ympäristöön.

Olemme myös osoittaneet, että komissio kykenee johtamaan Euroopan hallinnollisen kulttuurin muutosta paremman sääntelyn ohjelmalla, jolla päästään EU:n taloudessa 30 miljardin euron säästöihin. Haluaisin jatkaa tätä kehitystä ja painottaa erityisesti pk-yritysten tarpeita.

Puheenjohtajan auktoriteetti on äärimmäisen tärkeää, jotta voidaan taata **kollegiaalisuus**, johdonmukaisuus ja komission erityisrooli eurooppalaisessa järjestelmässä. Nyt tiedetään, että nykyinen kollegio, 27-jäseniseksi laajentuneen EU:n ensimmäinen, on kyennyt tuloksellisesti tuomaan yhteen eri toimintalojien intressit ja luomaan monialaista ja kokonaisvaltaista politiikkaa esimerkiksi maahanmuuton, energian ja ilmastonmuutoksen osalta. Seuraavan komission on kyettävä jatkossakin tulokselliseen toimintaan tässä esitettyjen linjausten mukaisesti, ja aion saada tämän näkymään kollegion ja pääosastojen organisaatiossa ja työohjelmissa.

Komissio voi olla vahva vain, jos se noudattaa korkeita eettisiä normeja ja säilyttää ammattimaisuuden korkealla tasolla. Olen ylpeä viime vuosien saavutuksistamme, mutta kaipaisin vielä lisää edistystä esimerkiksi

varainhoidossa: Nyt kun OLAF on vakiinnuttanut asemansa, sille olisi annettava täysi komission ulkopuolinen riippumattomuus. Pyrkisin myös tarkistamaan komission jäsenten toimintasääntöjä tavoitteena luoda säännöistä esimerkki EU:n muille toimielimille.

...mutta sen voimat eivät yksin riitä: tarvitaan edistykseen tähtäävää kumppanuutta...

Nämä poliittiset suuntaviivat osoittavat, miten Euroopan komissio voi pyrkiä aikaansaamaan perusteellisia muutoksia eurooppalaisten hyväksi. Euroopan unionissa edistytään kuitenkin vain, jos eri toimijat jakavat yhteisen vision ja kulkevat samaan suuntaan. Todellisella kumppanuudella voidaan saattaa yhteen EU:n demokraattinen perusajatus, erilaiset kansalliset intressit ja koko Euroopan etu todellisen vaikutuksen aikaansaamiseksi. Tämä onkin koko **yhteisömenetelmän** ydin: varmistaa, että koko Euroopan etu on politiikanteossa keskeisessä asemassa, että päätökset tehdään läpinäkyvästi ja demokraattisessa valvonnassa ja että jäsenvaltioiden tasavertaisuus taataan.

Jotta voimme tarttua edessämme oleviin monimutkaisiin haasteisiin, meidän on saatava liikkeelle kaikki yhteiskunnan osa-alueet: EU:n toimielimet, kansalliset, alue- ja paikallisviranomaiset, yritykset, ammattiliitot ja kansalaisyhteiskunta. Ilmastonmuutoksen torjuminen on hyvä esimerkki. Se on edellyttänyt poliittista johtajuutta Euroopan komissiolta, parlamentilta ja Eurooppa-neuvostolta. Se tulee jatkossa edellyttämään kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten sitoutumista, ja se vaatii työmarkkinaosapuolilta ja kaikilta kansalaisyhteiskunnan toimijoilta aktiivisuutta, jotta kaikki yhteiskuntasektorit saadaan mukaan muutokseen. Olisi katastrofaalista, jos tämä haaste nähtäisiin nollasummapelinä, jossa toimet yhdellä hallinnon tasolla ovat haitaksi muille hallinnon tasoille.

Sama dynamiikka toimii kansainvälisellä tasolla. Kuluneen vuosikymmenen keskustelut keskeisten globaalien kumppaneidemme kanssa tarjoavat runsaasti esimerkkejä, joissa yksimielisyydellä on saatu asioita aikaan; eripuralla tavoitteisiin ei ole päästy. Tämä on yksi syy, miksi tarvitsemme Lissabonin sopimusta antamaan Euroopalle sen ansaitseman painoarvon.

...Euroopan hyväksi toimivaa toissijaisuusperiaatetta...

Meidän on kitkettävä pois ajatus, että jäsenvaltiot ja EU:n taso ovat kilpailijoita. Kaikkien olisi pyrittävä samaan päämäärään: kansalaisten kannalta parhaaseen tulokseen. Järjestelmämme epäonnistumisten syynä on liian usein ollut epäluottamus: siihen perustuvat osaltaan finanssivalvontajärjestelmämme puutteet, jotka niin rajulla tavalla nousivat esiin viime vuonna. Miten siis

tilannetta voitaisiin parhaiten kohentaa? Tarvitaan toissijaisuusperiaatteen tuloksellista soveltamista.

Minulle toissijaisuusperiaate on demokratian periaatteiden ilmentymä, osa hyvin käytännönläheistä mallia, jolla pyritään siihen, että julkiset toimet vaikuttavat parhaalla mahdollisella tavalla yhteisvastuulle rakentuvassa unionissa ja että toimet toteutetaan kaikkein tarkoituksenmukaisimmalla tasolla.

EU toimii parhaiten, kun se keskittyy ydintehtäviinsä. Haluan keskittää rajallisia resurssejamme sinne, missä niillä on eniten vaikutusta ja missä niillä voidaan luoda eniten lisäarvoa.

Samalla Euroopan koko ja tavoitteidemme mittakaava viittaa vääjäämättä laajemman katsannon omaksumiseen. Tämä ei merkitse, että EU:n jatkuvasti pitäisi säätää uusia lakeja. Perustamissopimukset antavat mahdollisuuden säätää lakeja kun se on tarpeen, mutta ne myös innoittavat meitä nostamaan keskusteluun asioita ja levittämään ajatuksia yhteisön perustajien koko vision laajuudelta.

Haluan selvästi erottaa asiat, joissa tarvitsemme yhteisiä sääntöjä, ja asiat, joissa riittää pelkkä yhteinen kehys. Aina emme ole löytäneet tässä oikeaa tasapainoa emmekä ole aina miettineet loppuun asti, mitä **27 jäsenvaltion EU:n monimuotoisuus** todella tarkoittaa. Esimerkiksi muuntogeenisten organismien osalta olisi oltava mahdollista yhdistää tutkittuun tietoon perustuva yhteisön lupajärjestelmä ja jäsenvaltioiden vapaus päättää siitä, haluavatko ne sallia muuntogeenisten kasvien viljelyn alueellaan.

Lissabonin sopimus sisältää uusia menettelyjä, joiden avulla kansalliset parlamentit voivat puuttua EU:n toimintaan, jos niillä on epäilyksiä toissijaisuusperiaatteen toteutumisesta. Tärkeämpää on kuitenkin, että meidän olisi luotava paljon selkeämmät periaatteet sille, miten päätökset tehdään kun tarvitaan EU-tason toimia, mikä tulisi olla EU-tason välineiden ja kansallisen tason välineiden suhde ja millaisia odotuksia voidaan asettaa jäsenvaltioille niiden toteuttaessa EU-politiikkaa kansallisesti.

... ja erityiskumppanuutta Euroopan komission ja Euroopan parlamentin välillä

Euroopan menestymisen avain on erityisen eurooppalaisen edun määrittely ja ajaminen. Siksi on niin tärkeää, että Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio työskentelevät jatkossakin käsi kädessä. Näiden kahden toimielimen erityisroolina on määritellä, muotoilla ja nostaa esiin Euroopan etu, ja juuri niiden on kannettava erityinen vastuu siitä, että EU on enemmän kuin tekijöidensä summa.

Tällainen Euroopan edun muotoilu ei voi tapahtua poliittisessa tyhjiössä – sen on oltava tulosta todellisesta eurooppalaisesta julkisesta poliittisesta keskustelusta. Haluan tehdä yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa, joka on eurooppalaisen keskusteleavan demokratian johtava foorumi.

Siksi haluaisin viedä erityiskumppanuutemme uudelle tasolle vahvistamalla ja täydentämällä nykyisiä yhteistyömekanismejamme. Ehdotan seuraavaa:

- Puheenjohtajakokous kutsutaan tapaamaan kollegiota joka vuosi ennen komission lainsäädäntö- ja työohjelman hyväksymistä.
- Puheenjohtajakokouksen kanssa järjestetään säännöllisemmin tapaamisia, jotta voidaan varmistaa tiiviimpi koordinaatio ja tiedonvaihto ajankohtaisissa kysymyksissä, käyttäen pohjana prosessia, jonka käynnistimme finanssikriisin aikana.
- Säännöllinen osallistuminen Euroopan parlamentin täysistunnon kyselytunnille EU:n kannalta erityisen tärkeiden, ennalta määriteltyjen teemojen osalta, jotta voidaan mahdollistaa asiallinen, hyvin valmisteltu ja perusteellinen näkemystenvaihto.
- Luodaan mahdollisuus käydä uuden komission toimikauden alussa läpi kaikki ehdotukset, joiden käsittely on kesken. Näin ehdotuksille voidaan saada poliittinen vahvistus tai niistä voidaan luopua parlamentin esittämien kantojen pohjalta.
- Toimitetaan kaikki tarvittavat tiedot EU:n ulkoisesta toiminnasta, myös kansainvälisistä sopimusneuvotteluista, neuvoston antamien valtuuksien rajoissa niin, että ne ovat Euroopan parlamentin saatavilla riittävän ajoissa, jotta se pystyy hyödyntämään sitä laajempaa roolia, jonka se saa Lissabonin sopimuksen myötä (jos sopimus ratifioidaan).

Nämä ovat konkreettisia ehdotuksia, joilla voimme edistää erityiskumppanuutta Euroopan parlamentin ja Euroopan komission välillä niin, että nämä Euroopan yhdentymiskehityksen ytimessä olevat toimielimet voivat viedä Eurooppaa eteenpäin mahdollisimman tuloksellisesti.

Ensimmäisessä toimikaudessani oli kyse 27 valtion EU:n yhteennivomisesta. Laajentunut EU toimii nyt voimanlähteenä, jonka avulla voimme käyttää laajuuttamme ja vahvuuttamme mahdollisimman tehokkaasti. Olemme nyt päässeet asemaan, jossa voimme päättäväisin ja luottavaisin mielin astua uudelle tavoitetasolle. Jos minut valitaan uudelleen, tulen jatkossakin tekemään kaikkeni, jotta Eurooppa suuntaa kohti kunnianhimoisia tavoitteita. Tulen hyödyntämään komission toimivaltaa täysimääräisesti. Tulen jatkamaan tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa. Tulen toimimaan hyvin määrätietoisesti, kun jäsenvaltioiden kohtaamat vakavat haasteet edellyttävät EU:n toimia. Haastan jäsenvaltiot pitämään kiinni sitoumuksistaan, jotka ne tekivät nimittämällä minut. Samoin kuin haastan Euroopan parlamentin vastaamaan kunnianhimoisiin tavoitteisiini. Tulen nostamaan erityiskumppanuuden Euroopan parlamentin kanssa uudelle tasolle, jotta voidaan varmistaa, että nämä kaksi EU:n keskeistä toimielintä käyttävät yhdessä voimaansa sellaisen hyvinvoivan, sosiaalisesti edistyneen, turvallisen ja kestävän Euroopan hyväksi, jonka perusarvoja ovat vapaus ja yhteisvastuu.

José Manuel BARROSO
Brysselissä 3. syyskuuta 2009

